

DANIEL BERNHARDT

BEGYNNELSEN

PÅ DET BIBELSKE

ÅRET

BEGYNNELSEN PÅ DET BIBELSKE ÅRET

DANIEL BERNHARDT

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	4
ABIB.....	5
MÅNED.....	13
ÅR.....	17
JEVNDØGN.....	28
LANDBRUKS-SIVIL ÅR.....	31
JERUSALEM.....	36
DET GUDDOMMELIGE MØNSTERET.....	42
APPENDIKS A: TIDSREKKEFØLGEN AV PLAGENE I EGYPT.....	49
VEDLEGG B: HISTORISK OVERSIKT OVER SØK ETTER ABIB.....	53
VEDLEGG C: TELLINGEN AV OMER.....	58
VEDLEGG D: SØK ETTER ABIB I MODERNE TID.....	65
VEDLEGG E: SAMTIDIGE SØK ETTER ABIB.....	67

Oversatt fra engelsk til norsk av Azadeh Badiee. Heftetittelen på engelsk er: Beginning of the Biblical Year.

Bibler brukt for oversettelser av Bibelvers: Bibelen a.v. 1611 ved Morten Gjemlestad, 2003.

Innledning

Har du noen gang lurt på om Bibelen refererer til eller presenterer en slags kalender? Hvilken syklus styrte de religiøse aktivitetene til Guds folk? Hvordan ble tidsenhetene bestemt og målt? Skriften viser blant annet til måneder, dager og år. Når begynner året ifølge Guds ord? Begynner det i henhold til vår kalender? Hva bestemmer dets begynnelse og slutt?

2. Mosebok 12:¹ Og HERREN talte til Moses og Aron i Egypts land og sa: ²**Denne måneden skal være begynnelsen på månedene for dere; den skal være årets første måned for dere.**

Like før utvandringen fra Egypt, gjorde Gud dem oppmerksom på at måneden de skulle dra ut av Egypt i, var begynnelsen på månedene, og forklarte at det var den første av årets måneder. På den 14. dagen, mellom de to kveldene, skulle de slakte lammet, og om kvelden skulle de spise av lammet¹. De skulle spise det i all hast, med lendene ombundet og skoene på føttene², og på den samme dagen, den 15.³ dagen i den første måneden, skulle Gud føre dem ut av Egypts land⁴. Israels folk skulle fra da av holde denne dagen som et minnesmerke over Guds utfrielse. Spørsmålet melder seg naturlig nok: Hvilken er den første måneden?

2. Mosebok 13:³ Da sa Moses til folket: "**Husk denne dagen, dagen da dere drog ut av Egypt**, ut av trellehuset; for Herren førte dere ut derfra med en mektig hånd. Spis ikke noe som inneholder gjær. ⁴ **I dag, i måneden til Aviv, drar dere ut.** NIV

1 2. Mosebok 12:6-8

2 2. Mosebok 12:11

3 Vi må huske på at dagen begynner ved solnedgang (1. Mosebok 1:3-5, 8, 13), og lammet skulle slaktes på den 14., mellom de to kveldene, og om kvelden, det vil si dagen etter, den 15., skulle de forlate Egypt.

4 2. Mosebok 12:14, 16-17

Den første måneden kalles **til** Aviv⁵ (eller Abib). På hebraisk, innledes ordet Abib med en bestemt artikkel, "ha", som spesifikt indikerer at det er måneden⁶ **til** Abib. Det er den måneden som Abib er i, eller da det finnes Abib.

2. Mosebok 34:¹⁸ Du skal holde de usyrede brøds høytid. I syv dager skal du spise usyret brød, slik Jeg befalte deg, **på den fastsatte tiden i måneden Abib; for i måneden Abib drog du ut av Egypt.**

Israels folk drog ut i Abibs måned, på den femtende dagen i årets første måned.

5. Mosebok 16:¹ Gi akt på Abibs måned, så du holder påske **for HERREN din Gud, for i Abibs måned førte HERREN din Gud deg ut av Egypt om natten.**

Gud førte sitt folk ut i Abibs måned da det var kveld, det vil si da solen ennå ikke hadde stått opp.

Abib

Vi lurer da på, bortsett fra at det er den første måneden i året, hvilken måned er egentlig Abib? Hva betyr Abib? Hvordan bruker og forklarer Skriften dette ordet? Strongs ordbok definerer det som følger:

24. אֲבִיב **’ābīyb**, *aw-beeb’*; fra en ubrukt rot (betyr. å *være øm*); *grønn*, dvs. et ungt kornaks; derav navnet på måneden *Abib* eller Nisan: –Abib, aks, grønne kornaks.

Månedens navn, Abib, kommer fra en rot som betyr øm, og Abib betyr grønn, og henviser til et ungt kornaks.

5 <http://lexiconcordance.com/hebrew/9005.html>

6 2. Mosebok 23:15

2. Mosebok 9:³¹ Både **linet og bygget var slått ned, for bygget var i akset**, og linet *stod* i knopp. ³² Men hveten og rugen ble ikke slått ned, for de *var* ikke vokst opp.

I vers 31, der vi snakker om bygget, er ordet Abib oversatt med "i akset". Vi ser da at dette ordet betegner den tilstanden som byggkornet er i, det vil si når planten allerede har dannet et aks med byggkorn. Dette verset bestemmer også rekkefølgen i modningen og innhøstingen av kornsorter.

2. Samuel 21:⁹ ... de ble drept i løpet av de **første dagene av innhøstingen, akkurat da bygghøsten begynte**. NIV

Innhøstingssekvensen

Bygg
1

Lin
2

Hvete
3

Rug
4

Arbeidet med innhøstingen av korn begynner med bygghøsten. Dette er det første kornsorten som høstes. **Ordet Abib i Skriftene,**

bortsett fra at det angir måneden, brukes alltid om bygg; det brukes ikke om noen annen kornsort. For lin brukes et annet begrep, oversatt med "i knopp" (spirende, i blomst), for å understreke hvor modent det er.

Når bygghøsten har begynt, begynner linhøsten, og senere modnes hvete og rug, som høstes til sist. Det er i denne rekkefølgen kornsortene modnes og høstes. Vi ser delvis dette i fortellingen om Rut.

Ruth 2:²³ Så holdt hun seg i følge med Boas' tjenestepiker **for å sanke aks til bygghøsten og hvete høsten var over**; men hun bodde hos sin svigermor.

Denne rekkefølgen i innhøstingen av kornsorter har en direkte sammenheng med feiringen av høytidene. I den kalenderen som Gud har etablert for å møte sitt folk, er den første festen påskefesten⁷, som skal feires den 14. dagen i den første måneden, Abib, for å minnes beskyttelsen som Lammets blod gir mot ødeleggeren⁸. Denne hellige sammenkomsten er mellom to kvelder, det vil si etter middagstid, når solen går ned mot horisonten. Fra den 15. i Abib om ettermiddagen (dvs. fra solnedgang ved slutten av den 14.) og frem til den 21. i samme måned, feires de usyrede brøds høytid⁹.

3. Mosebok 23:¹⁰ Tal til Israels barn og si til dem: Når dere kommer inn i det landet som Jeg gir dere, og høster inn avlingen der, da **skal dere komme med et kornbånd til presten fra førstegrøden av avlingen.** ¹¹ **Han skal svinge kornbåndet fremfor HERREN,** så det kan bli mottatt på deres vegne; **presten skal svinge det dagen etter sabbaten. ...** ¹⁴ **Dere skal spise verken brød eller tørket korn eller nytt korn før den dagen da** dere har kommet med en offergave til deres Gud; *det skal være* en evig vedtekt for alle generasjoner etter dere i alle deres boliger.

Under de usyrede brøds høytid, dagen etter sabbaten, ble det svingt et kornbånd med førstegrøden av høsten¹⁰.

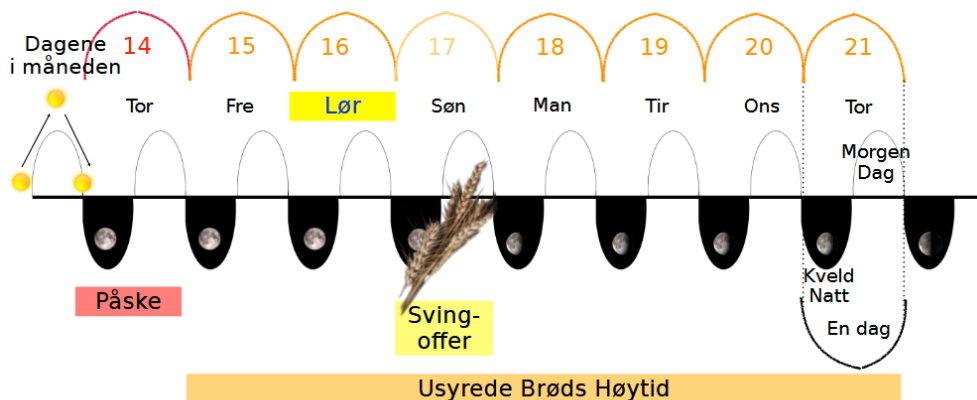
7 3. Mosebok 23:4-5

8 2. Mosebok 12:23

9 2. Mosebok 12:14-19; 3. Mosebok 23:6-8

10 Ukens dager varierer fra år til år, avhengig av månedens begynnelse. Denne ukerekkefølgen er kun ment som en illustrasjon.

Måneden Abib, første måneden i året

Merk: Ukens dager varierer fra år til år, avhengig av månedens begynnelse. Denne ukerekkefølgen er kun ment som en illustrasjon.

Hvilken kornsort var det som ble svingt? Hva var førstegrøden i begynnelsen av innhøstingen? Som vi har sett¹¹, er bygg den første kornsorten som blir høstet. Derfor var det bygg som ble svingt fremfor Herren. Dette indikerer at åkrene måtte være klare til innhøsting på det tidspunktet denne festen ble holdt, for hvis de ikke var modne, kunne man ikke ofre førstegrøden. Hvis det ikke fantes modent byggkorn, var det ingen fest, og følgelig ingen Abib-måned eller måneden til 'bygg i akset'. Slik ser vi at årets begynnelse var direkte knyttet til høytidene, og gjennom disse til tilstanden til byggkornet. Israels folk skulle hverken spise brød, ristet korn eller ferskt korn før den dagen da det ble ofret et kornbånd. Det vil si at avlingen, fra og med den første kornsorten som var modent, byggkornet, ikke kunne spises før den dagen da førstegrøden ble ofret i form av et kornbånd. Hvordan skulle det ofres? I hvilken tilstand måtte kornet være?

11 2. Samuelsbok 21:9

3. Mosebok 2:¹⁴ Og hvis du bærer fram et matoffer til HERREN av din førstegrøde, skal du bære fram **tresket korn av nymodne aks, ristet over ilden.**

I førstegrødeofferet, som inkluderer akset, er kornets modenhetsgrad beskrevet i detalj. Ordet som oversettes med grønne aks, er ordet Abib på hebraisk. I dette førstegrødeofferet måtte bygget være i grønne eller friske aks. Kornet måtte kunne ristes og spises, noe som indikerer en viss grad av modenhet, ikke fullstendig, men begynnende.

Josva 5:¹⁰ Og Israels barn slo leir i Gilgal, **og de holdt påske på den fjortende dagen i måneden, om kvelden** på slettene ved Jeriko. ¹¹ Og **dagen etter påsken spiste de av det gamle kornet i landet, usyret brød og tørket korn, på den samme dagen.** ¹² Og mannaen opphørte dagen etter at de hadde spist av det gamle kornet i landet; og Israels barn fikk ikke lenger manna; men de spiste av grøden fra Kanaans land det året.

Abib er da et grønt byggkorn som kan knuses i en haglbygge¹², men som samtidig, i den tredje uken av Abib-måneden, er et korn som er hardt nok til å males, smuldres og lages til mel og bake kaker av, og som dermed er fullt modent. På denne måten, ble byggets Abib-status vurdert uten forutinntatthet.

2. Mosebok 34:²² Og du skal holde **ukefesten, med førstegrøden av hvete høsten**, og innhøstingsfesten ved årets slutt.

I den neste høytiden som vi blir presentert for, ukefesten, ble førstegrøden av hvete høsten ofret til Herren. Festen kalles ukefesten fordi man måtte telle syv fullførte sabbater for å kunne feire den.

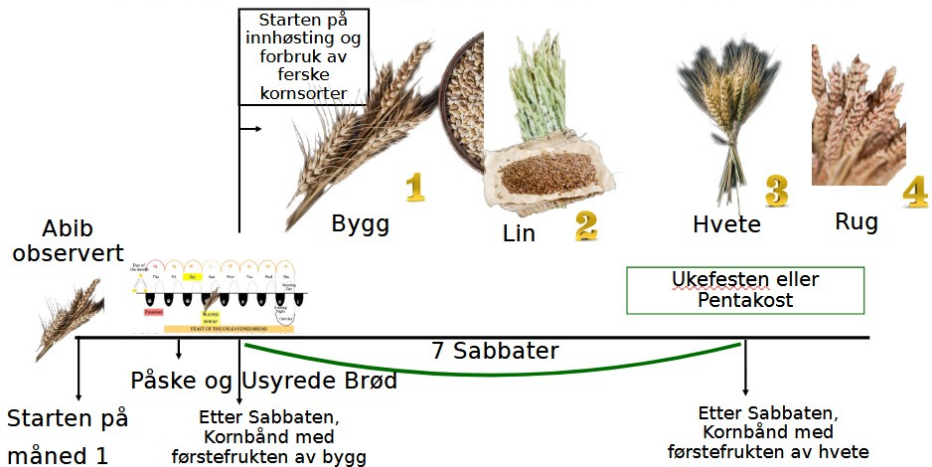
3. Mosebok 23:¹⁵ Og dere **skal telle** for dere selv fra dagen etter sabbaten, fra den dagen da dere kom med kornbåndet som

12 2. Mosebok 9:31

svingoffer, skal **syv sabbater være fullført**.¹⁶ **Tell femti dager til dagen etter den syvende sabbaten**; da skal dere bære fram et nytt **matoffer** til HERREN.¹⁷ Fra deres boliger skal dere komme med to svingbrød av to tiendedeler av en efa. De skal være laget av finsiktet mel; de skal bakes med surdeig. *De er førstegrøden til HERREN.*

Femti dager, eller syv fullførte sabbater, etter den sabbatsdagen¹³ som falt under de usyrede brøds høytid, ble den nye kornen av hvete ofret framfor Herren. Brød og hvetemel ble også ofret som en del av førstegrøden.

Innhøsting og Høtidsssekvensen

5. Mosebok 16:⁹ Så skal du telle syv uker; **du skal telle de syv ukene fra du begynner å skjære kornet med sigden**.¹⁰ Og du skal holde ukefesten for HERREN din Gud med en skatt av en frivillig offergave fra din hånd, som du skal gi *til HERREN din Gud* ut fra hvordan HERREN din Gud har velsignet deg. ...¹³ Du skal holde løvhyttefesten i syv

13 For mer detaljert informasjon, se Appendiks C: Tellingen av omer.

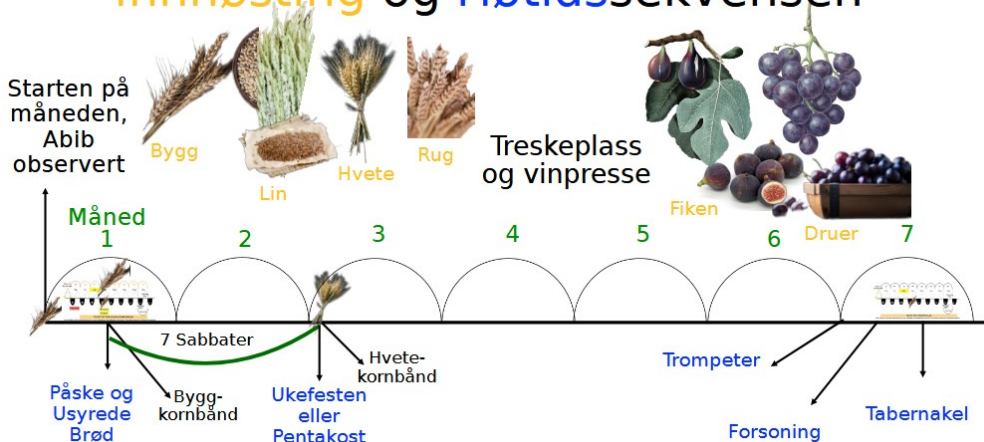
dager, **etter at du har samlet inn fra din treskeplass og din vinpresse.**

Når vi betrakter dette verset i forbindelse med ukefesten, legger vi merke til at det var først etter at førstegrøden av bygg var ofret, at man begynte å skjære kornet med sigden. Det vil si at **før svingofferet i den første måneden ble ofret, begynte ikke innhøstingen og ferskt korn ble ikke spist.** Det var ingen innhøsting eller innhøstingsrelaterte oppgaver før svingofferet. Det er i denne sammenhengen at løvhyttfesten introduseres, som kommer etter tresking og vinpressen.

2. Mosebok 23:¹⁴ Tre ganger i året skal du holde høytid for Meg:
¹⁵ Du skal holde de usyrede brøds høytid (du skal ete usyret brød i syv dager, som Jeg befalte deg, på den **fastsatte tiden i måneden Abib**, for i den kom du ut av Egypt; ingen skal vise seg tomhendt framfor Meg). ¹⁶ Og **høstfesten, førstegrøden av ditt arbeid**, av det du har sådd *på* marken; og **innsamlingsfesten, som er ved slutten av året, når du har samlet inn *frukten* av ditt arbeid på marken.**
¹⁷ Tre ganger i året skal alle av hannkjønn blant deg vise seg framfor Herren GUD.

Dette er de tre store årlige høytidene, der hver mann og hans familie skulle vise seg framfor Herren. Ved de usyrede brøds høytid ble førstegrøden av bygg ofret. Ved innhøstingsfesten, ukefesten eller pinsefesten, ble førstegrøden av hvete ofret. Ved denne festen feiret man innhøstingen av førstegrøden til arbeidet. Deretter ble innsamlingsfesten feiret ved årets slutt, som er løvhyttfesten, når fruktene av arbeidet på marken var høstet, det vil si når prosessen med innhøsting av korn og frukter var ferdig.

Innhøsting og Høtidssekvensen

Vi ser altså at disse tre årlige sammenkomstene er begivenheter som er bestemt av innhøstingen av jordbruksarbeid: korn (treskeplassen) og frukter, inkludert av vintreet (vinpressen). Feiringen var avhengig av årets begynnelse, som var basert på Abib. Bygget måtte være klart slik at man kunne fremvise kornbåndet. For å kunne feire pinse, kunne optellingen av de syv sabbatene først begynne når byggets førstegrøde var ofret i kornbåndet. Det var umulig å feire ukefesten, og selvsagt også førstegrødefesten, uten at kornet var i Abib-tilstand. Vi ser altså at årets første måned kalles Abib fordi det er den måneden da byggkornet er i akset. Det er måneden da byggkornet er i en tilstand av tidlig modenhet som beskrives som grønne aks, og kornet er i en slik tilstand at det kan ristes eller er modent nok til å males og bli til mel. Og det er dette som utløser syklusen av sammenkomster eller Herrens høytider, som feires i deres respektive måneder. Uten Abib er det ingen høytider. Abib, bortsett fra å være navnet på den første måneden, opptrer alltid i forbindelse med bygg; det finnes ingen annen

forbindelse i Bibelen¹⁴. Abib har ingen referanse til våren, slik vi kjenner den.

Måned

Men vi spør oss stadig, når begynner året? Årets første måned kalles Abib fordi den angir byggets tilstand. Bygget må være i Abib-tilstand for at måneden skal kunne kalles Abib, det vil si, hvis det ikke finnes noen Abib, begynner ikke året, fordi måneden ikke kan kalles Abib.

2. Mosebok 12:¹ Og HERREN talte til Moses og Aron i Egypts land og sa: ² **Denne måneden skal være begynnelsen på månedene for dere; den skal være årets første måned for dere.**

Like før de forlot Egypt, utpekte Gud spesifikt denne måneden som den første måneden i året.

4. Mosebok 9:¹ Og HERREN talte til Moses i Sinai-ødemarken, i **den første måneden** i det andre året etter at de hadde kommet ut av Egypts land, og Han sa:² **La Israels barn holde påsken på den fastsatte tiden.** ³**På den fjortende dagen i denne måneden**, om kvelden, skal dere holde den på den fastsatte tiden. Dere skal holde den etter alle dens skikker og etter alle dens seremonier.

Det samme skjedde i begynnelsen av det andre året av deres pilegrimsvandring, da Gud selv fortalte dem om årets begynnelse. Dette er naturlig når vi tenker på at de vandret i ødemarken, der det ikke vokste noen bygg. Når de først kom inn i det landet som Gud ville gi dem, hvordan skulle de vite det? Vi legger merke til at i 2. Mosebok 12:2, når Moses blir fortalt "denne måneden", blir han spesifikt fortalt at det er begynnelsen av månedene. Dette betyr at "denne måneden" er begynnelsen eller starten på hver måned, på

14 2. Mosebok 9:31; 13:4; 23:15; 34:18; 3. Mosebok 2:14; 5. Mosebok 16:1

grunn av betydningen av ordet *måned*. Hva betyr måned? Hvordan bestemmes måneden? I den forbindelse, definerer Strongs ordbok det som følger:

2320. חֹדֶשׁ **chôdash**, *kho'-desh*; fra 2318; den nye månen; impl. en måned:—måned (-lig), nymåne.

Vi ser at ordet som er oversatt med "måned" er måne, det vil si at månedene telles eller beregnes etter månens faser. Ordboken er også spesifikk når den nevner nymånen. Implikasjonen av at det er nymåne, kommer av roten til dette ordet, som i Strongs ordbok er nr. 2318:

2318. חָדַשׁ **châdash**, *khaw-dash'*; en prim. rot; å være ny; kaus. å gjenoppbygge:—fornye, reparere.

Og vi spør oss selv: Når er det nymåne? Vi ser at rotbetydningen av ordet måned, eller måne, er å være ny, og å gjenoppbygge; det sistnevnte er i betydningen av å fornye, reparere, gjenopprette. Dette, i tillegg til bevisene som presenteres nedenfor, fastslår at det er den første synlige lysstrålen fra månen. Måneden begynner altså når den første synlige lysstrålen sees etter den usynlige mørke fasen. Det er umulig at den fornyes hvis det ikke er noe nytt; og det som er nytt, er at månen er synlig den dagen. Månen er ny når den først blir sett. Så lenge den ikke kommer til syne, blir den ikke fornyet; den fremstår ikke som "ny". Moses blir fortalt: "denne månen". Hvordan kan den pekes ut når det ikke er noen måne? Versene¹⁵ der roten til ordet måne brukes, antyder at det er begynnelsen på en prosess. I den forstand, er månens usynlige mørke fase slutten på en prosess, ikke begynnelsen. I tillegg, kommer den vanskeligheten at det er vanlig med to påfølgende

15 For eksempel, Salme 51:¹⁰ Skap et rent hjerte i meg, O Gud, og **forny** en rett ånd i mitt indre. Salme 104:³⁰ Du sender ut Din Ånd, de blir skapt; Og Du **forny**er jordoverflaten. Klagesangene 5:²¹ Omvend oss til Deg, O HERRE, og vi skal bli omvendt; **forny** våre dager som fra gammelt av.

dager med den usynlige mørke månefasen, slik at det er usikkert hvilken av dem som markerer begynnelsen på måneden¹⁶. Gesenius-ordboken¹⁷ definerer roten til ordet måne på følgende måte (Strong nr. 2318):

𐤆𐤓𐤓 i Kal ikke brukt, *for å være ny*, Aram. --- id. Arab. --- å være ny, nylig; IV, å produsere noe nytt; men Konj. III, IV, også *å polere* et sverd. Kanskje den opprinnelige ideen er *å skinne, å glitre*; komp. --- å være *ren*, hellig.

Forestillingen om et polert sverd, og kanskje i betydningen av å skinne eller glitre på grunn av sin nye tilstand, finner vi i oversettelsen av følgende tekst:

2. Samuel 21:¹⁶ Og Jisjbi-Benob, som *var* en av kjempens sønner, hadde et kobberspyd som *veide* tre hundre *sekel*, og han bar et **nytt sverd**, og han trodde at han skulle få drept David.

Ordet som er oversatt med "nytt sverd", er ord #2319 i Strongs ordbok:

2319. 𐤆𐤓𐤓 **châdâsh**, *khaw-dawsh* ; fra 2318; ny:—frisk, ny ting.

Dette ordet har også sin rot i det samme ordet som er oversatt med måned eller måne. Slik sett, er det ikke vanskelig å se for seg sammenhengen mellom et nytt eller glitrende sverd og nymåne.

¹⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Dark_moon

¹⁷ *Hebraisk og engelsk leksikon av Det gamle testamentet, inkludert den bibelsk kaldeiske*; fra latin av William Gesenius, av Edward Robinson, attende utgave, 1865, pågina 297 y 298.

<https://archive.org/details/hebrewenglishlex00geserich/page/296/mode/2up>

Men bortsett fra den språklige siden av ordene, finner vi følgende vers:

5. Mosebok 16:¹ **Gi akt på [eller observer] Abibs måned** så du holder påske for HERREN din Gud; for i Abibs måned førte HERREN din Gud deg ut av Egypt om natten.

Ordet "observere"¹⁸ på hebraisk kan, i tillegg til betydningen "å betrakte eller se nøye etter", også oversettes med å vokte eller bevare. Men vi legger merke til at instruksjonen er å se etter Abibs måne. Så, i forbindelse med følgende vers:

2. Mosebok 12:² **Denne måned skal være begynnelsen på månedene for dere; den skal være årets første måned for dere.**

Vi ser at Gud spesifikt forteller dem at denne månen som var synlig for dem, var begynnelsen på månedene, det vil si når måneden startet. "Denne måneden", eller bokstavelig oversatt "denne nymånen", er ikke en måne som ikke kan sees, men det er den første synlige strålen av nymånen. Det er altså den synlige nymånen som bestemmer månedens begynnelse. I den forstand, kaller Gud dem i 5. Mosebok 16:1 til å observere, til å se på Abibs nymåne, på nymånen når bygget finnes i akset, fordi det var i den måneden Gud utfridde dem fra Egypt. Påsken skal altså feires ved den observerbare nymånen av måneden til byggets aks, eller Abib.

Nymånen er synlig hver 29. eller 30. dag, og to måned-måneder på rad utgjør til sammen 59 dager. Vi vet at det vanligvis var tolv måneder i løpet av et år:

18 Strong #8104. שָׁמַר *shâmar*, *shaw-mar'*; en prim. rot; prop. å *hegne* om (som med torner), dvs. *vokte*; gen. å *beskytte*, *passé på*, osv.:—være oppmerksom på, være forsiktig, gi akt (på seg selv), bevare (holde, seg selv), følge med, se nøye etter, observere, ivareta, betrakte, reservere, redde (seg selv), sikre, (som ligger på) vent (for), våke (vokter).

1. Kongebok 4:⁷ Salomo hadde **tolv embetsmenn** over hele Israel, og de sørget for maten til kongen og hans husstand; **hver mann sørget for forsyninger til en måned i året.**

Men når vi teller et år, får vi 354 dager (59 x (12 %2)). Vi vet nå at det tar 365.25625 dager for solen å gå ned nøyaktig på samme punkt, et hvilket som helst punkt, i horisonten når den kommer fra samme retning. Den bibelske oppfordringen er imidlertid ikke å observere solen, men månen og Abib. Ved slutten av den 12. måneden, hvis det ikke er noen abib ved nymånen, utsettes årets begynnelse med én måned. På denne måten korrigeres uoverensstemmelsen i kalenderen automatisk med 13-måneders år. Dette skjer omtrent annethvert eller hvert tredje år $((365.25625 - 354)/(59/2))$. På denne måten fungerer kalenderen evigvarende.

År

Siden vi her tar for oss når året begynner, kan vi ikke la den første bruken av dette ordet i Skriften være uberørt.

1. Mosebok 1:¹⁴ Og Gud sa: La det bli lys på himmelfirmamentet for å skille dagen fra natten; og la dem være til tegn og for årstider, og for dager og år;

Slik definerer Strongs ordbok ordet:

8141. שָׁנָה **shâneh** (kun i fler.), *shaw-neh'*; eller (fem.)

שָׁנָה **shânâh**, *shaw-naw'*; fra 8138; et år (som en *tidsrevolusjon*):—+ hel alder, × lang, + gammel, år (× -lig).

Opprinnelsen til dette ordet er avslørende. Det består av tre bokstaver:

שׁ Shin:

"Det eldgamle bildet for denne bokstaven er , et bilde av de to fortennene. Denne bokstaven betyr tenner, skarp og press (fra tennes funksjon når de tygger). Den betyr også to, igjen, begge eller andre, på grunn av de to tennene."¹⁹

נ Nun:

"Det eldgamle piktogrammet er et bilde av en frøspire som representerer ideen om å videreføre til en ny generasjon. Dette piktogrammet betyr fortsettelse, videreføring, avkom eller arving."²⁰

ה Hey:

"Det opprinnelige piktogrammet for denne bokstaven er , en mann som står med armene hevet. Det moderne hebraiske og opprinnelige navnet på denne bokstaven er "hey". Det hebraiske ordet "hey" betyr "se", som når man ser på et stort syn. Ordet kan også bety "puste" eller "sukke", slik man gjør når man ser på et stort syn. Betydningen av bokstaven er: se, betrakte, puste, sukke og avsløre eller åpenbare, ut fra ideen om å avsløre et stort syn ved å peke på det."²¹

Den piktografiske betydningen av bokstavene som utgjør ordet år, gir ideen om en mann som smaker med tennene på et frø, og som vifter med armene og kunngjør fortsettelsen av en ny generasjon for en ny tidsperiode.

19 *The Ancient Hebrew Lexicon of the Bible*, Jeff A. Benner, Virtualbookworm.com Publishing Inc, 2005, side 31.

<https://archive.org/details/TheAncientHebrewLexiconOfTheBible/page/n29/mode/2up>

20 Ibid. side 28.

21 Ibid. side 23.

Men la oss gå tilbake til verset i 1. Mosebok 1, og lese det igjen:

1. Mosebok 1:¹⁴ Og Gud sa: La det bli lys på himmelfirmamentet **for å skille dagen fra natten, og la dem være til tegn og for årstider, og for dager og år;**

Gud satte opp lysene på himmelfirmamentet med fem helt bestemte formål:

- a) Skille dagen fra natten,
- b) være til tegn,
- c) for sesonger,
- d) for dager,
- e) og år.

La oss se nærmere på hver enkelt av dem.

Hvordan skiller lysene på himmelfirmamentet mellom dag og natt? La oss først legge merke til betydningen og bruken av ordet dag i denne sammenhengen.

1. Mosebok 1:⁵ Og **Gud kalte lyset dag, og mørket kalte Han natt.** Og det ble **kveld, og det ble morgen den første dagen.**

Siden lysene skulle skille dagen fra natten, er det åpenbart at ordet dag her refererer til den delen av dagen da det er lyst. Akkurat der i sammenhengen blir det forklart:

1. Mosebok 1:¹⁶ Så dannet Gud to store lys: **det største lyset til å råde om dagen, og det minste lyset til å råde om natten.** *Han dannet* også stjernene.

Solen ble satt til å råde om dagen, og når den forsvinner fra himmelen, blir det mørkt, da månen råder og markerer skillet mellom dag og natt.

Hvordan kan lysene på himmelfirmamentet være for dager? Etter å ha sett anvendelsen på den første betydningen av dag, den lyse delen, refererer det i dette tilfellet til den andre definisjonen av dag, til den tiden som i Skriften kalles "kveld og morgen" eller natt og dag. Det er avgjørende å kunne fastslå når den ene dagssyklusen slutter, dvs. kveld og morgen eller natt og dag, og når den andre begynner. I denne forbindelse, plasserer 1. Mosebok 1 alltid sekvensen som kveld og morgen. Og når vi snakker om kvelden, er det slik følgende vers definerer den:

3. Mosebok 22:⁶ Det menneske som har rørt ved noe slikt, skal være uren til **kvelden**, og *han* skal ikke spise av de hellige gavene hvis ikke han vasker sin kropp med vann. ⁷ Og **når solen er gått ned, skal han være ren**; og etterpå kan han spise av de hellige gavene, fordi det *er* hans mat.

Ordet "kvelden" her i den hebraiske originalteksten er det samme ordet som er oversatt med "kveld" i 1. Mosebok 1:5, og defineres som når solen er gått ned. Vi finner det samme vitnesbyrdet i Det nye testamentet:

Matteus 8:¹⁶ **Da kvelden kom**, førte de til Ham mange som var besatte av djevler. Og Han kastet ut åndene med *sitt* ord, og helbredet alle som var syke.

Lukas 4:⁴⁰ **Da solen gikk ned**, kom alle de som hadde noen som led av ulike sykdommer, og de førde dem til Ham; og Han la sine hender på hver enkelt av dem og helbredet dem.

Her begynner perioden som er angitt som "kveld" med solnedgang. Dette bekreftes ytterligere i det følgende verset:

Johannes 20:¹ **Men tidlig på den første dag i uken, mens det ennå var mørkt, kom Maria Magdalena tidlig** til graven, og hun så at steinen var tatt bort fra graven.

Den første dagen i uken hadde allerede begynt uten at solen hadde stått opp. Det var mørkt, og det var allerede den første dagen i uken eller søndag.

1. Mosebok 1:⁵ **Gud kalte lyset dag, og mørket kalte Han natt. Og det ble kveld og det ble morgen den første dagen.**

Så hva består et døgn av? Av aften eller kveld og morgen. Av mørke eller natt og lys eller dag. Det er definert at denne perioden begynner med mørket eller natten, det vil si ved solnedgang. Og det blir også avslutningen av den forrige dagen. Slik er solen "for dager", og er det lyset som i sin nedgang bestemmer slutten på den ene dagen og begynnelsen på den andre. Vi legger merke til at det bare er ett lys som er tilstrekkelig til å bestemme dagen.

Hvordan kan lysene på himmelfirmamentet være til tegn? Disse er tydeligvis tegn i himmelen²²:

Lukas 21:¹¹ Og det skal være store jordskjelv på forskjellige steder, og hungersnød og pest; og det skal gis fryktelige syn og **store tegn fra himmelen**. ... ²⁵ Og det skal være **tegn i solen, i månen og i stjernene**; og på jorden skal nasjonene gripes av angst og rådvillhet når havet og bølgene buldrer;

Når Jesus snakker om Jerusalems ødeleggelse og Kristi gjenkomst, sier Han at disse vil bli innledet med tegn i solen, i månen og i stjernene. Og hva vil disse tegnene være?

Matteus 24:²⁹ Straks etter de dagers trengsel skal **solen bli formørket, og månen skal ikke gi sitt lys; stjernene skal falle fra himmelen**, og himmelens krefter skal bli rystet.

22 Jeremia 10:2

Joel 2:¹⁰ Jorden skal riste foran dem, himmelen skal skjelve; **solen og månen skal bli formørket, og stjernene skal trekke tilbake sin glans.**

Åpenbaringen 6: ¹² Jeg så da Han hadde åpnet det sjette seglet, og se, det ble et stort jordskjelv; og **solen ble svart som sekkestrie av hår, og månen ble som blod;** ¹³ **Og himmelens stjerner falt til jorden,** slik som et fikentre kaster sine umodne fikener når det blir rystet av en kraftig vind.

Tegnene i lysene består spesifikt i at solen vil bli formørket, månen vil ikke gi sin lysstyrke eller bli som blod, og stjernene vil trekke tilbake sin lysstyrke eller falle fra himmelen til jorden. Slik er lysene til tegn på himmelen.

Hvordan er lysene på himmelfirmamentet for årstider? Strongs ordbok definerer ordet "årstider" på følgende måte:

4150. מוֹאֲדֵי **môw'êd**, *mo-ade'*; eller

מוֹאֲדָה **mô'êd** *mo-ade'*; eller (fem.)

מוֹאֲדָה **môw'âdâh** (2. Krøn. 8:13), *mo-aw-daw'*; fra 3259; prop. en *avtale*, dvs. en fast *tid* eller sesong; spes. en *festival*; konvensjonelt et *år*; underforstått, en *forsamling* (som innkalt til et bestemt formål); teknisk sett *menigheten*; i forlengelse, *møteplassen*; også et *signal* (som utnevnt på forhånd): -utnevnt (tegn, tid), (sted for, høytidelig) *forsamling*, *menighet*, (fastsatt, høytidelig) *fest*, (utnevnt, behørig) *sesong*, *høytidelig* (-het), *synagoge*, (fastsatt) *tid* (utnevnt).

Når vi vanligvis bruker ordet sesong på engelsk, tenker vi vanligvis på de fire årstidene: sommer, vinter, vår og høst.

1. Mosebok 8:²² Så lenge jorden består, skal såtid og høsttid, kulde og varme, **sommer og vinter**, og dag og natt ikke opphøre.

Skriften presenterer i stedet to årstider: vinter og sommer. Dette er tiden for kulde og varme, tiden for såing og innhøsting.

Salmene 74:¹⁷ Du har fastsatt alle jordens grenser; **Du har skapt sommer og vinter.**

Ordspråkene 6:⁸ [mauren] **sørger for sin mat om sommeren, og samler sin mat i høsttiden.**

Ordspråkene 10:⁵ Den som samler om sommeren, *er* en vis sønn; *men* den som sover i høsttiden, *er* en sønn som bringer skam.

Vi ser at Gud skapte sommer og vinter, og mauren arbeider om sommeren, som er innhøstingens tid. Ikke bare mauren, men også det mennesket som ikke er en dåre, arbeider om sommeren, som er innhøstingens tid.

Jeremia 8:²⁰ **Høsttiden er forbi, sommeren er slutt, og vi er ikke frelst!**

Når innhøstingen er over, markerer det slutten på sommeren og begynnelsen på vinteren.

Jeremia 36:²² Kongen satt nå **i vinterhuset i den niende måneden.** Og *det var ild som brant i en arne foran ham.*

I den syvende måneden, ved løvhyttefesten, ble slutten på hele innhøstingen feiret. Og vi ser i dette verset at kongen, i den niende måneden, befinner seg i vinterhuset. Det var kaldt nok til at kongen kunne ha et ildsted brennende foran seg. Sommeren, derimot, er kort tid etter at fikentreet og trærne har begynt å spire eller skyte ut:

Lukas 21:²⁹ Så fortalte Han dem en lignelse: Se på fikentreet og alle trærne; ³⁰ så snart de begynner å skyte knopper, ser dere og vet dere selv at sommeren er for hånden.

I Skriften leser vi om vinter og sommer, om såing og innhøsting. I den forstand, er en årstid en tid som er fastsatt for en bestemt aktivitet eller hendelse. For menneskets del, handler årstiden om såings- og innhøstingsaktiviteter. Og disse er i sin tur forårsaket av dagens lengde og månens innflytelse.

Sakarja 14:⁸ Og på den dagen skal det være *slik at* levende vann skal strømme ut fra Jerusalem, halvparten av det mot det Østhavet og halvparten av det mot Vesthavet; det skal være slik om sommeren og om vinteren.

Og etter årtusenskiftet, vil det også være to klart definerte årstider: sommer og vinter.

Når det gjelder regn, finner vi i Skriften to store regnskyll: det tidlige regnet, som forbereder jorden til å ta imot såkornet, og senregnet, som modner kornet.

Høysangen 2:¹¹ For **se, vinteren er forbi, regnet er over og borte;** ¹² Blomstene kommer til syne på jorden, *fuglenes* sangtid er kommet, og turtelduenes røst blir hørt i vårt land. ¹³ Fikentreet setter frem sine grønne fikener, og vintrærne gir en *god* duft sammen med den myke druen. Stå opp, min kjæreste, min skjønne, og kom deg av sted!

Regntiden er forbundet med vinteren; etter vinteren har regnet gått over, det vil si at regnet kommer før innhøstingsperioden begynner.

Ordspråkene 26:¹ Som snø om sommeren og som regn i høsttiden, slik er ære upassende for en dåre.

Verken regn eller snø er praktisk om sommeren, og derfor ser vi at det ikke var vanlig å ha regn i innhøstingstiden eller om sommeren.

1 Samuel 12:¹⁵ Men hvis dere ikke lyder HERRENS røst, men gjør opprør mot HERRENS befaling, da skal HERRENS hånd være mot dere, slik *den var* mot deres fedre. ¹⁶ Stå nå derfor og se den store gjerningen som HERREN vil gjøre framfor dere øyne. ¹⁷ **Er det ikke hvetehest i dag? Jeg vil påkalle HERREN, og Han skal sende torden og regn,** så dere kan forstå og se at deres ondskap er stor, det dere har gjort for HERRENS øyne, ved at dere bad om en konge. ¹⁸ Og Samuel ropte til HERREN, og HERREN sendte torden og regn samme dag; og hele folket fryktet veldig for HERREN og for Samuel.

Som vi ser i denne historien, var det ikke vanlig med torden og regn på innhøstingsdagene.

Når det gjelder årstidene, finner vi imidlertid ikke i bruken av ordet "moed" noen konnotasjon til årstidene i den mest vanlige betydningen av ordet på engelsk. Det vil si at ordet "moed" ikke brukes for å indikere overgangen fra en årstid til en annen ved jevndøgn eller solhverv. Det er heller ikke knyttet til forestillingen om vår eller høst som atskilt fra sommer eller vinter. En annen betydning av ordet "årstid" er imidlertid en bestemt tid, hendelse eller periode²³. Og vi spør oss selv: Hvordan brukes ordet "moed" i Bibelen? Hvilken betydning ligger i dets bruk?

I 1. Mosebok 1:14 står dette ordet på hebraisk i flertallsform, moedim, slik oversettelsen "årstider" indikerer. Ordet har fire veldefinerte bruksområder i Skriften. For det første, som en spesifikk tid. Her er noen eksempler:

1. Mosebok 21:² For Sara unnfanget og fødte Abraham en sønn i hans alderdom, på den **fastsatte tiden** som Gud hadde talt til ham.

Her er ordet oversatt med "fastsatt tid", noe som indikerer det spesifikke tidspunktet da Gud hadde lovet Sara at hun skulle få en sønn.

2. Mosebok 9:⁵ Og HERREN **fastsatte en tid** og sa: "I morgen skal HERREN gjøre dette i landet."

I dette verset refereres det også til en "fastsatt tid", bestemt av Guds ord og dens effektive oppfyllelse den påfølgende dagen. Den andre bruken som dette ordet har i Skriften, er i betydningen møte

23 <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/season>

eller samling, i forhold til et sted eller en tid. Vi ser dette i følgende vers:

2. Mosebok 27:²¹ I **møte-tabernaklet**, utenfor forhenget som er foran vitnesbyrdet, skal Aron og hans sønner holde dem i stand fra kveld til morgen framfor HERREN. *Det skal være* en evig vedtekt for de kommende generasjoner på vegne av Israels barn.

Her er ordet oversatt som "møte", og det spesifiserer funksjonen til stedet det refereres til. For det tredje brukes dette ordet i forbindelse med en bestemt tid, som kan være en høytid eller en måned.

2. Mosebok 34:¹⁸ Du skal holde de usyrede brøds høytid. Du skal spise usyret brød i syv dager, slik Jeg befalte deg, på den fastsatte **tiden** i måneden Abib; for i måneden Abib drog du ut av Egypt.

I dette tilfellet er ordet oversatt med "tid", og refererer spesifikt til tidsperioden for de usyrede brøds høytid. Vi ser det samme i andre høytider, som påskefesten, når det oversettes med "fastsatt tid":

4. Mosebok 9:² La Israels barn holde påsken på den **fastsatte tiden**.

Og for det fjerde og siste, betyr dette ordet høytider, med henvisning både til sabbaten som hviledag og til de syv andre høytidene.

3. Mosebok 23:² Tal til Israels barn og si til dem: *Når det gjelder* HERRENS **høytider**, som dere skal proklamere som hellige sammenkomster, *så er* dette Mine høytider. ... ⁴ Dette er HERRENS **høytider**, *nemlig* de hellige sammenkomstene som dere skal proklamere på sine **fastsatte tider**.

Selv om "moedim" er blitt oversatt med høytider, kan det også utmerket godt oversettes med møter, sammenkomster, forsamlinger, osv., som skal være på deres bestemte eller fastsatte tider, ved å bruke det samme ordet igjen, men med den andre betydningen.

Med tanke på alle variasjonene i betydningen av "moedim", er det verdt å merke seg at oversettelsen av dette ordet i 1. Mosebok 1:14 som årstider ikke refererer til vår eller høst, slik vi vanligvis har en tendens til å tro. Det refererer heller ikke til solen, eller til sommer eller vinter. Skriften bruker aldri dette begrepet med disse betydningene, men betegner snarere tider, bestemte og fastsatte tider, møter, sammenkomster, høytider, osv. Hvordan kan det da ha seg at lysene på himmelhvelvingen er for bestemte tider, møter, sammenkomster og forsamlinger? Som vi har sett, begynner måneden med den første synlige nymånen, som er en dag da det skal holdes en hellig sammenkomst²⁴.

Salmene 104:¹⁹ Han utnevnte månen til å *angi* årstider; ...

Siden nymånen for det meste kan observeres like før solnedgang eller rett etter, er det på det tidspunktet måneden begynner, på det tidspunktet den observeres. Og den første dagen i måneden begynner ved solnedgang, og på denne måten etableres månedens dager. Vi ser altså at mens det bare er solen som brukes til å fastsette sabbaten i en sekvens på syv dager²⁵, er det solen og månen som brukes til å fastsette tiden for de andre samlingene: høytider og hellige sammenkomster, slik det er beskrevet i Skriften.

Hvordan er lysene på himmelhvelvingen for år? Begynnelsen på dagene bestemmes av solnedgang, og månedene av observasjon av nymånen. Den første måneden, og dermed årets begynnelse, bestemmes imidlertid av Abibs tilsynekomst. Hvis kornet var i akset på nymånedagen, og kornet var i en slik tilstand at det kunne ristes

24 Jesaja 1,13; 4 Mos 10,1.10; 28,11-15; 2 Kong 4,23; Hosea 2,11; Esra 3,4-5

25 Vi nevner bare to hovedgrunner til å bestemme sammenhengende sykluser på syv dager. For den første, se appendiks C. For den andre, se 2. Mosebok 16: 4-5, 19, 22-26.

og/eller males, var det aksets måned, Abibs måned, årets første måned. Hvis det ikke finnes noen Abib, kalles måneden ikke Abib. Måneden bærer navnet og vitner om at Abib finnes, og den piktografiske opprinnelsen til ordet "år" vitner om dette.

5. Mosebok 33:¹³ Og om Josef sa han: Velsignet av HERREN er hans land, med himmelens dyrebare ting, med duggen, og med dypet som ligger der nede,¹⁴ med **den dyrebare frukten båret frem av solen, med de dyrebare tingene satt fram av månen,**

Jordas jordbruksproduksjon, inkludert bygg, er frukter av det solen og månen frembringer. Det er også slik solen fastsetter årets begynnelse. Det er på denne måten at det store og det lille lyset bestemmer året.

Jevndøgn

Når man har tenkt på alt dette, melder spørsmålet seg naturlig nok: Hva med jevndøgn? Spiller ikke jevndøgn en rolle når det gjelder å bestemme når året begynner? Først må vi definere begrepet jevndøgn:

"1: et av de to punktene på himmelfæren der himmel-ekvator skjærer ekliptikken.

2: en av de to tidene i året (ca. 21. mars og 23. september) da solen krysser ekvator, og dag og natt er omtrent like lange overalt på jorden."²⁶

Ordet "tekufah" brukes i moderne hebraisk om jevndøgn og solserv²⁷, og det er et ord som vi også finner i Skriften. Dette er betydningen ifølge Strongs ordbok:

²⁶ <https://www.merriam-webster.com/dictionary/equinox>

²⁷ <https://jewishencyclopedia.com/articles/14292-tekufah>

8622. תְּקוּפָהּ **t^oqûwphâh**, *tek-oo-faw'*; eller

תְּקוּפָהּ **t^oqûphâh**, *tek-oo-faw'*; fra 5362; en *omdreining*, dvs. (av solens) *gang*, (av tid) *forløp*:—omløp, komme rundt, ende.

Vi ser at betydningen er revolusjon, dvs. kretsløp eller vending, gang (når vi snakker om solen) og tidsforløp.

1. Samuel 1:20 Derfor skjedde det, da **tiden var fullført**, etter at Hanna hadde unnfanget at hun fødte en sønn, og *hun* gav ham navnet Samuel, og sa: "Fordi jeg har bedt om å få ham fra HERREN."

I dette verset er tekufah blitt oversatt med "tiden var fullført". Revolusjonen eller syklusen ble fullført ved at en sønn ble født. Unnfangelsen er begynnelsen på perioden, og fødselen er ved tidsforløpets ende eller når tiden var fullført. Vi ser altså at det er en syklus eller et tidsspenn på omtrent ni måneder, fra unnfangelse til fødsel. Det neste verset viser oss en annen bruk av dette ordet, oversatt med "ende":

2. Krønikebok 24:23 Og det skjedde at **på slutten av året** at Syrias hær kom opp mot ham; og de kom til Juda og Jerusalem, og utryddet alle folkets fyrster fra folket, og *de* sendte hele hærfanget til kongen i Damaskus.

Etter en tidsrevolusjon, en vending eller ved avslutningen av en ettårig syklus, blir vi fortalt at den syriske hæren gikk mot Joasj. I følgende vers, finner vi referanser knyttet til krigsaktivitet og dens syklus:

1. Kongebok 20:26 Og det skjedde at Ben-Hadad mønstret syrerne ved **årsskiftet**, og drog opp til Afek for å stride mot Israel.

2. Samuel 11:1 Og det skjedde at da **året var utløpt, på den tiden da kongene drar ut i strid**, at David sendte Joab av sted og hans tjenere med ham, sammen med hele Israel; og de drepte Ammons barn og beleiret Rabba. Men David ble værende i Jerusalem.

Det er en bestemt tid da konger drar ut for å føre krig, og det er etter at det er gått et år. Dette er, i henhold til den hebraiske definisjonen av ordet, revolusjonen, tidsforløpet, og dens start markeres ved "den tid da konger drar ut i strid". I dette tilfellet er revolusjonen eller tidssyklusen 12 måneder eller omtrent ett år.

Ordet jevndøgn, slik vi bruker det i henhold til den engelske definisjonen, er direkte knyttet til solen. Med spesifikk referanse til solen, finner vi følgende vers:

Salmene 19:⁴ Deres *målesnor* har gått ut over hele jorden, og deres ord til verdens ende. I dem har Han satt opp et tabernakel for solen, ⁵ den *er* som en brudgom som kommer ut av sitt kammer, og gleder seg som en sterk mann til å løpe et løp. ⁶ Hans utgang *er* fra himmelens rand, og hans **løp** går til neste rand; og det ingenting *som er skjult* for dens hete.

I dette verset er ordet "tekufah" blitt oversatt med "løp", som beskriver solens gang og sammenligner den med en ektemann som forlater sitt kammer og går i all hast, fra den ene enden av himmelen til den andre.

Salmene 104:¹⁹ Han utnevnte månen til å *angi* årstider; **solen kjenner sin nedgang**. ²⁰ **Du lager mørke, og det er natt**, da alle dyrene i skogen kryper *frem*. ²¹ Ungløvene brøler etter sitt bytte, og *de* søker sin mat hos Gud. ²² Solen står opp, de kommer sammen og legger seg ned i sine huler. ²³ Mennesket går ut til sin gjerning og til sitt arbeid til kvelden *kommer*.

Himmelens ende, når det gjelder solen, er når solen har gått ned over horisonten, når det er mørkt eller kveld.

Salmene 50:¹ Den mektige Gud, *nemlig* HERREN, har talt og kalt på jorden **fra solen står opp til den går ned**.

Salmene 113:³ HERRENS navn skal bli lovpriset Fra solen står opp og **til den går ned.**

Solens kretsløp er fra den ene enden av himmelen, der den står opp, til den andre enden av himmelen, der den går ned, det vil si når og hvor den går ned. Og "tekufah" er solens kretsløp, kurs eller bane på himmelen, og refererer til revolusjonen mellom soloppgang og solnedgang. Hvis vi skulle se etter en tidsreferanse, er det himmelens kretsløp i løpet av dagen, som har ulik varighet alt etter årstiden, gitt en fast posisjon på jordoverflaten. Med andre ord refererer "tekufah" til et tidsspenn på omtrent 8 til 16 timer.

Landbruks-Sivil År

Det finnes én referanse til i Skriften, der ordet "tekufah" brukes.

2. Mosebok 34:¹⁸ Du skal holde de usyrede brøds høytid. Du skal spise usyret brød i syv dager, slik Jeg befalte deg, på den fastsatte **tiden** i måneden Abib; for i måneden Abib drog du ut av Egypt. ...²² Og du skal holde ukefesten med førstegrøden av hvete høsten, og innsamlingsfesten som er ved **slutten** av året.²³ Tre ganger i året skal alle menn hos deg vise seg framfor Herren GUD, Israels Gud.

I dette tilfellet har ordet blitt oversatt med "ved slutten". Noen versjoner oversetter det med "ved avslutningen"²⁸ og andre med "ved vendingen" eller "ved omdreiningen"²⁹ eller "ved revolusjonen".³⁰

2. Mosebok 23:¹⁴ Tre ganger i året skal du holde høytid for Meg.
¹⁵ Du skal holde de usyrede brøds høytid (du skal spise usyret brød i

28 NABRE

29 CJB, DARBY, HCSB, ISV, LSB, LEB, MSG, NASB, NIV, OJB ..., osv.

30 YLT

syv dager, slik Jeg befalte deg, på den fastsatte tiden i måneden **Abib**, for i den kom du ut av Egypt; ingen skal vise sig tomhendt framfor Meg). ¹⁶Og høstfesten, førstegrøden av ditt arbeid, av det du har sådd på marken; og **innhøstingsfesten, som er ved slutten av året**, når du har samlet inn *frukten* av ditt arbeid på marken. ¹⁷Tre ganger i året skal alle av hankjønn blant deg vise seg framfor Herren GUD.

I dette verset er "ved slutten" oversettelsen av et annet hebraisk ord som ikke har noe med ordet "tekufah" å gjøre. Det er tre høytider eller tider da hver mann og hans familie³¹ skal vise seg framfor Herren.

2. Krønikebok 8:¹³ Etter det antallet som gjaldt for hver dag, ofret han etter Moses' befaling for sabbatene, nymånedagene og de tre fastsatte høytidene i året – **de usyrede brøds høytid, ukefesten og løvhyttefesten**.

Den første er ved de usyrede brøds høytid. Den andre er innhøstingsfesten eller ukefesten, da innhøstingen av bygg og lin, de første fruktene av jordbruksarbeidet var i stor grad fullført, og innhøstingen av hvete var klar til å begynne.

5. Mosebok 16:¹³ Du skal holde **løvhyttefesten** i syv dager, etter at du har samlet inn fra **din treskeplass og din vinpresse**. ... ¹⁵ I syv dager skal du holde høytid for HERREN din Gud på det stedet HERREN utvelger, fordi HERREN din Gud skal velsigne deg og hele din avling og i alt det du foretar deg, så du sannelig kan glede deg. ¹⁶ Tre ganger i året skal alle av hankjønn vise seg framfor HERRENS din Gud på det stedet Han utvelger: **ved de usyrede brøds høytid, ved ukefesten og ved løvhyttefesten**; og de skal ikke vise seg tomhendte framfor HERREN.

Og den tredje og siste festen er løvhyttefesten, eller innsamlingsfesten ved årets slutt eller "tekufah", i den syvende

31 5. Mosebok 12:7

måneden. Vi ser altså at årets slutt eller "tekufah" var når fruktene av arbeidet på marken var samlet inn, ved slutten av all innhøsting, inkludert alle kornsorter og vinens frukter. Dette er når revolusjonen eller tidssyklusen eller "tekufah" er fullført eller avsluttet. I denne forbindelse leser vi:

3. Mosebok 25:¹ Og HERREN talte til Moses på Sinaifjellet og sa: ² Tal til Israels barn og si til dem: "Når dere kommer inn i det landet som Jeg gir dere, da skal landet holde en sabbatshvile for HERREN. ³ I seks år skal du så til din åker, og i seks år skal du beskjære din vingård og samle din avling fra den; ⁴ men i **det syvende året skal det være en sabbatshvile i landet, en sabbat for HERREN. Da skal du hverken så til din åker eller beskjære din vingård.** ⁵ Det som vokser av seg selv etter innhøstingen, skal du ikke høste inn, og du skal heller ikke sanke inn druene fra de ustelte vintrærne, *for det er et hvileår for landet.* ... ⁸ Og du skal **telle syv sabbatsår, syv ganger syv år; og tiden for de syv sabbatsårene blir førtini år.** ⁹ Så skal du la jubeltrompeten lyde **på den tiende dagen i den syvende måneden; på forsoningsdagen skal dere la trompeten lyde i hele landet.**

På forsoningsdagen, den tiende dagen i den syvende måneden, ble det blåst i trompeten, og fra den dagen ble det kunngjort et hvileår. Vi ser da at i seks år skulle Israels folk så landet og høste dets frukter. Men i det syvende året, som begynte fra forsoningsfesten, skulle landet ha hvile i ett år, det skulle ikke sås eller beskjæres. Det vil si at jordbruksåret begynte med såing og beskjæring etter forsoningsdagen. Det er et år som avsluttes med innhøstingen, ved enden av jordbrukssyklusen.

5. Mosebok 15:¹ **Ved slutten av hvert syvende år skal du ettergi all gjeld.** ² Og slik skal ettergivelsen foregå: Hver utlåner som har lånt *noe* til sin neste, skal ettergi *det*; han skal ikke kreve inn *noe* fra sin neste eller sin bror, fordi det blir kalt HERRENS ettergivelse. ... ¹² Hvis din bror, en hebraisk mann eller en hebraisk kvinne, blir solgt til deg og tjener deg i seks år, **da skal du la ham gå fra deg og være fri i det syvende året.**

I tillegg ble gjeld ettergitt og slaver satt fri i det syvende året. Det året var Herrens ettergivelsesår. Man kan spørre seg hvordan året begynte i det syvende året og i jubelårene, da det ikke ble sådd og høstet?

3. Mosebok 25:⁴ men i det syvende året skal det være en sabbatshvile i landet, en sabbat for HERREN. Da skal du hverken så til din åker eller beskjære din vingård. ⁵Det **som vokser av seg selv** etter innhøstingen, skal du ikke høste inn, og du skal heller ikke sanke inn druene fra de ustelte vintrærne, *for det er et hvileår for landet*. ⁶Og **det som vokser i landets sabbatsår, skal være til føde for dere**: for deg, din tjener og din tjenestepike, din leiekar og den fremmede som bor hos deg, ⁷for din buskap og for dyrene som er i ditt land – hele avlingen i det skal være til mat. ⁸Og du skal **telle syv sabbatsår, syv ganger syv år; og tiden for de syv sabbatsårene blir førtini år**. ⁹Så skal du la jubeltrompeten lyde **på den tiende dagen i den syvende måneden; på forsoningsdagen skal dere la trompeten lyde i hele landet**. ¹⁰Og dere skal hellige det femtiende året og proklamere frihet over *hele* landet, for alle innbyggerne der. Det skal være et jubelår for dere; og enhver av dere skal vende tilbake til sin eiendom, og enhver av dere skal vende tilbake til sin slekt. ¹¹Dette femtiende året skal være et jubelår for dere; dere skal hverken så eller høste inn **det som vokser av seg selv i det året**, eller sanke inn *druene* fra de ustelte vintrærne. ¹²For det er jubelåret; det skal være hellig for dere; **dere skal spise avlingen fra marken**.

Selv om det ikke ville bli sådd eller høstet, ville det være nok mat til alle. Det som vokser av seg selv eller på egen hånd, ville være tilstrekkelig i begynnelsen av året. Når man høster inn, er det helt naturlig at kornet faller til jorden, særlig når man bruker manuelle metoder. I tillegg er bygg en kornsort som vokser vilt i Israels land, så landet ville gi nok bygg, ikke bare til at alle kunne spise, men også til å bestemme årets begynnelse.

Dermed ser vi at det etableres et annet år i den bibelske jordbrukskalenderen som etablerer den jordbruks-borgerlige praksisen. Noen bibelversjoner har faktisk oversatt 2. Mosebok 34:22 som sier "ved årets tekufah" med "ved jordbruksårets vendepunkt"³². Det er til dette årsskiftet eller årets ende som den fjerde betydningen av ordet "tekufah" refererer til. Begynnelsen på denne revolusjonen eller syklusen er ved begynnelsen av syklusen med såing og beskjæring, som er etter forsoningsfesten. Med tanke på forberedelsene og pilegrimsreisen til Jerusalem for å delta i løvhyttfesten, er det i praksis etter denne siste festen at denne syklusen begynner. Og den sluttføres på forsoningsdagen.

Dermed har vi sett på de fire tilfellene der ordet "tekufah" brukes. Og vi spør oss selv: Finner vi begrepet jevndøgn som den dagen i året når dag og natt er like lange? Finner vi i Skriftene begrepet om at det nye året begynner med jevndøgn eller etter det? Ingen steder i Skriften har vi kunnet finne dette begrepet. "Tekufah" brukes i første tilfellet om tidsrommet fra unnfangelse til fødsel, ca. 9 måneder. I et annet tilfelle, refererer det til tidssyklusen for når nasjoner drar ut i krig, som er omtrent 12 måneder, et år, siden de alltid dro ut på omtrent samme tid. I et tredje tilfelle, er det solens kretsløp eller bane på himmelen, fra den står opp til den går ned; i dette tilfellet en syklus på mellom 8 og 16 timer, avhengig av hvor på jorden man befinner seg. Og i et siste og fjerde tilfelle, refererer det til den årlige syklusen som begynte med jordbruksarbeidet og endte med forsoningsdagen. Vi ser altså at ordet "tekufah" i Bibelen ikke har noen sammenheng med den nåværende betydningen "jevndøgn", og at det heller ikke brukes for å bestemme

32 CSB, HCSB.

begynnelsen på det bibelske året, som bestemmer tidspunktet for religiøse begivenheter³³.

5. Mosebok 16:¹ **GI akt på [eller hold]** måneden for den nye frukten, {Heb, hvis Abib} ... JUB

Guds invitasjon er ikke bare å observere, å se på månen da Abib-bygg er funnet, men også å holde den. Å holde er å verdsette, å bevare i våre hjerter det øyeblikket som, med unntak av syvendedags-sabbaten, markerer begynnelsen på året og datoene for samlingene eller møtene med Gud.

Jerusalem

Det finnes vers i Skriften som aldri slutter å forbløffe oss med sine utsagn:

1. Korinterbrev 5:⁶ Det dere roser dere av *er slett* ikke *noe* godt. Vet dere ikke at en liten surdeig gjennomsyrer hele deigen? ⁷Rens derfor ut den gamle surdeigen, så dere kan være en ny deig, siden dere er usyret. **For sannelig Kristus, vår påske, er ofret for oss: ⁸La oss derfor holde høytiden**, ikke med gammel surdeig, eller med surdeig av ondsinnethet og ondskapsfullhet, men med oppriktighetens og sannhetens usyrede *brød*.

Herrens ord peker her på at fordi³⁴ Kristus er vår påske, som allerede er ofret, bør vi holde høytiden. Erkjennelsen av at Kristus er vår

33 Dette er ikke noe som burde overraske oss, siden betydningen av ord kan endre seg med tiden. I Jesaja 54:12, er ordet karbunkler sammensatt av to ord, hvorav det ene er eqdah, som på moderne hebraisk betyr pistol. Men det får oss ikke til å tro at det fantes pistoler på Jesajas tid.

34 5620. ὡστε **hōstē**, *hōce'-teh*; fra 5613 og 5037; så også, dvs. *altså derfor* (i forskjellige relasjoner til *konsekvens*, som følger): (i den grad) som, slik at (da), (i den grad) at, derfor, til, dermed.

påske, oppfyllelsen av typen som påskefeiringen kunngjør, skyggen som har blitt oppnådd og oppfylt av Kristi offer, bør få oss til å holde festen. Hvilken høytid er det snakk om her? Ved første øyekast er det de usyrede brøds høytid, men et grundigere og mer omfattende studium av Skriften vil vise at det dreier seg om de åtte høytidene i 3. Mosebok 23³⁵. Når vi så har fått en klar beskrivelse av disse samlingstidene: Hva med stedet der disse samlingene skal finne sted? Er dette en oppfordring til å foreta en pilegrimsreise til Jerusalem, slik vi ser i det følgende verset?

5. Mosebok 16:¹⁵ I syv dager skal du holde en høytid for HERREN din Gud **på det stedet som HERREN velger**, fordi HERREN din Gud skal velsigne deg og hele din avling og i alt det du foretar deg, så du sannelig kan glede deg.

Jesus selv ble konfrontert med dette spørsmålet i sin samtid, og Han svarte på det:

Johannes 4:²⁰ Våre fedre tilbad på dette fjell, og dere sier at Jerusalem er det stedet hvor man bør tilbe. ²¹Jesus sa til henne: "Kvinne, tro Men, den **time kommer da dere ikke skal tilbe Faderen hverken på dette fjellet eller i Jerusalem.** ²²Dere tilber det dere ikke kjenner; vi tilber det vi kjenner, for frelsen kommer fra jødene. ²³Men den time kommer, og er nå, da **de sanne tilbedere skal tilbe Faderen i ånd og sannhet;** for slike tilbedere er det Faderen søker. ²⁴Gud *er* en Ånd, og de som tilber Ham, må tilbe *Ham* i ånd og sannhet.

Kvinnen ved brønnen, som søker å unnsnippe avsløringen av sitt kaotiske liv, stiller Jesus overfor et problem som tydeligvis var gjenstand for intens diskusjon på hennes tid: Hvor skal man tilbe Gud? Jesus forteller henne klart og tydelig, i erkjennelsen av at

35 Se boka "Hva med høytidene?", som kan nedlastes gratis her: <https://maranathamedia.com/book/view/what-about-the-feasts-third-edition-2016>

frelsen kommer fra jødene, at i Jesu dager og nå, vil sanne tilbedere tilbe Faderen i ånd og sannhet. Gud søker tilbedere som tilber Ham fra hjertet i samsvar med sannheten, og Han aksepterer deres tilbedelse uavhengig av hvorfra de tilber³⁶. Hvordan svarer Jesu påstand om at Gud er en Ånd på kvinnens spørsmål? Det finnes ikke noe sted hvor Guds Ånd ikke kan nå den som tilber³⁷ Gud, og for å motta velsignelsen av Guds nærvær, er det ikke nødvendig å oppsøke noe bestemt fjell hverken da eller nå i denne nåværende historiske tiden³⁸. Kristus selv lovt:

Matteus 18:²⁰ For **hvor** to eller tre er samlet i Mitt navn, der er Jeg midt iblant dem.

Matteus 28:²⁰ ... og se, **Jeg er alltid med dere, ja**, inntil verdens ende." Amen.

Jesus Kristus lover sine etterfølgere at Han vil være der hvor to eller tre er samlet i Hans navn, hver dag, helt til verdens ende. Når Kristus er til stede, blir det tilbedelse av Faderen i ånd og sannhet. Men selvfølgelig må vi først åpne døren til Kristus³⁹. Og det er nettopp under disse samlingene at løftet om en ekstra velsignelse i form av Kristi nærvær⁴⁰ er gitt oss. Men når vi erkjenner dette, hvordan bestemmes da begynnelsen av året for disse møtene? Bibelen retter åpenbart våre øyne mot bygghøsten, men er det bygghøsten på hvert enkelt sted? Er det opp til hvert sted å bestemme sin egen dato for samlingene? I så fall, ville vi oppdage at datoene ville være

36 Malaki 1:5, 11

37 Salmene 139:7

38 Tiden da "fem er falt, én er nå, og den andre er ennå ikke kommet", Åpenbaringen 17:10

39 Åpenbaringen 3:20

40 Se følgende bøker: <https://maranathamedia.com/book/view/christ-the-sabbath-and-the-heights-of-the-1888-message>

<https://maranathamedia.com/book/view/sabbath-fountain>

<https://maranathamedia.com/book/view/living-bread-from-heaven>

omvendt i forhold til den motsatte halvkule. Eller finnes det et sentralt sted man skal se til som vil sikre enstemmig velsignelse globalt?

3. Mosebok 23:¹⁰ Tal til Israels barn og si til dem: **Når dere kommer inn i det landet som Jeg gir dere**, og høster inn avlingen der, da skal dere komme med et kornbånd til presten fra førstegrøden av avlingen. ¹¹ Han skal svinge kornbåndet framfor HERRENS, så det kan bli mottatt på deres vegne; presten skal svinge det dagen etter sabbaten. ... ¹⁴ Dere skal spise hverken brød eller tørket korn eller nytt korn før den dagen da dere har kommet med en offergave til deres Gud; **det skal være en evig vedtekt for alle generasjoner etter dere i alle deres boliger.**

Uansett hvor vi bor, er det alltid det samme prinsippet. Det vil alltid, ved en evigvarende vedtekt, dreie seg om innhøstingen i det landet som Herren gav til Israel, og som Israel gikk inn i. Det står ikke om innhøstingen der du bor, men innhøstingen i det landet Israel gikk inn i. På den måten er bostedet uavhengig av stedet for bygghøsten; uansett hvor du bor, vil det alltid være i forhold til innhøstingen i det landet som Herren ga til Israels folk da de kom ut av Egypt.

5. Mosebok 16:¹ **Gi akt på Abibs måned** så du holder påske for HERREN din Gud, for i Abibs måned førte HERREN din Gud deg ut av Egypt om natten. ² **Derfor skal du ofre påskeofferet** til HERREN din Gud, fra småfeet og storfeet, **på det stedet som HERREN utvelger for å legge sitt navn.**

Månen som observeres og holdes, er den i Abib, på det stedet der påskeofferet skulle ofres til Herren.

Hebreerne 13:¹² Derfor led også Jesus utenfor porten, så Han kunne hellige folket med sitt eget blod. ¹³ La oss derfor gå bort til Ham, utenfor leiren, og bære Hans bebreidelse. ¹⁴ For **her har vi ingen blivende by, men vi søker den kommende.**

Kristus, vår påske, var allerede ofret for oss, og Han led for oss utenfor porten. Der Kristus led og ble ofret, er stedet der Abib, begynnelsen på årets måneder, bestemmes.

Noen vil kanskje spørre: Hva om vi ikke kjenner til byggets tilstand, hva om vi mister kontakten med resultatet av kornets tilstand i Israels land? Disse er i alle tilfeller hypotetiske spørsmål som ikke berører vår nåværende virkelighet. Hvis vi vil, kan vi i dag få vite⁴¹. Men uansett må vi ikke glemme at da Israel var på vei ut av Egypt, fortalte Gud selv folket gjennom Moses hvilken måne som markerte begynnelsen på måneden⁴². Gud kunngjorde på denne måten begynnelsen på det første og andre året, før den katastrofale avvisningen av å gå inn i det lovede landet skjedde. På samme måte vil Gud arbeide med sitt folk når de forlater Babylon for å bli hentet til det lovede landet.

5. Mosebok 11:¹⁰ For det landet som du kommer for å ta det i eie, *er* ikke som Egypts land, som dere dro ut fra, der du sådde ditt såkorn og vannet *det* med din fot, som en grønnsakshage. ¹¹ Men det landet som dere drar over for å ta i eie, *er* et land med åser og daler, som drikker vann fra himmelens regn, ¹² **et land som HERREN din Gud har omsorg for; HERRENS, din Guds øyne er alltid vendt mot det, fra årets begynnelse og helt til dets slutt.**

Guds øyne er vendt mot det landet Israel gikk inn i etter at de dro ut av Egypt, og spesielt i sammenheng med årets begynnelse og årets slutt. Vi kan stole på at Gud tar vare på sin kalender og sine tider som Han har åpenbart for menneskene, slik at vi kan være sikre på at vi vil motta regnet, velsignelsen fra Hans nærvær, i større grad; det tidlige og det sene, hver i sin rette tid.

41 For eksempel: <https://www.renewedmoon.com>

42 2. Mosebok 12:2; 4. Mosebok 9:1-3

På sin pilegrimsferd til det Lovede Landet, holdt Israel's folk bare de usyrede brøds høytid de to første årene, deretter er det tyst i Skriften, og ved portene til å ta landet i besittelse, holdt de den igjen:

Josva 5:¹⁰ Og Israels barn lå nå i leir i Gilgal, **og de holdt påske på den fjortende dagen i måneden, om kvelden, på slettene ved Jeriko.** ¹¹**Og dagen etter påsken spiste de av landets grøde, usyret brød og tørket korn, på den samme dagen.** ¹²Og mannaen opphørte dagen etter at de hadde spist av landets grøde; og Israels barn fikk ikke lenger manna; men de spiste av grøden fra Kanaans land det året.

Den ble holdt så snart de hadde krysset Jordan, på slettene ved Jeriko, og først senere ble det antydning for dem at de skulle gjøre det i Jerusalem. Det er på samme måte med det åndelige Israel, på deres pilegrimsreise, fra det åndelige Babylon til det Lovede Landet. Av denne grunn oppfordrer Paulus oss til å feire de usyrede brøds høytid ved å motta Kristi Ånd, det vil si i oppriktighet og sannhet. For bare hvis vi tar imot det levende brødet som kommer ned fra himmelen, bare hvis vi spiser Hans kjøtt og drikker Hans blod, det vil si ta imot Hans ord og Hans Ånd⁴³, vil vi være i stand til å tilbe Gud i ånd og sannhet.

Jesaja 66:²³ Og det skal skje *at* fra en nymåne til en annen, og fra en sabbat til en annen, skal alt kjød komme for å tilbe framfor Meg, sier HERREN.

Jesaja 33:¹⁷ Dine øyne skal se Kongen i Hans skjønnhet; de skal skue landet som ligger veldig langt borte. ... ²⁰**Se på Sion, byen for våre høytider**, Dine øyne skal se Jerusalem, en rolig bolig, et tabernakel som ikke skal bli tatt ned; ikke en eneste av dens teltplugger skal noen gang bli fjernet, heller ikke skal noen av dens snorer bli brutt. ²¹ Men der *vil* den herlige HERREN *være* for oss *som* et sted med

43 Johannes 6:48-53, 63

brede elver *og* strømmer, der ingen galei skal føres med årer, heller ikke skal noe staselig skip seile forbi.

Det nye Jerusalem, byen som stiger ned fra himmelen etter tusenårsriket, hviler på Oljeberget⁴⁴, og der Kristus gav sitt liv, vil Guds folk i all evighet samles for å tilbe Gud og Lammet, i byen for deres høytider eller "moed".

Sakarja 14:¹⁶ Og det skal skje *at* alle som er igjen av alle de nasjonene som kom mot Jerusalem, skal år etter år dra opp for å tilbe Kongen, hærskares HERRE, og for å holde løvhyttefesten.

Slik blir pilegrimsferden til det gamle Israels folk til byen Jerusalem, stedet der påsken ble ofret, en skygge eller et bilde på de høytidelige stundene med samling og tilbedelse som Guds folk vil nyte i all evighet.

Det guddommelige mønsteret

Dette forholdet mellom det gamle og det åndelige Israels erfaring, der det usynlige manifesteres og gjøres kjent gjennom det synlige, er innrammet i det vi kjenner som det guddommelige mønsteret, forholdet mellom Faderen og Sønnen.

1. Korinterbrev 8:⁶ Men for oss *er det bare* én Gud, Faderen, **av hvem** alle ting *er*, og vi er i Ham; og én Herre Jesus Kristus, **ved hvem** alle ting *er*, og vi er ved Ham.

Faderen er den store kilden, den som alle ting utgår fra, og vi ser at Sønnen er det middelet eller den kanalen hvorigjennom alle ting er, består⁴⁵ og blir opprettholdt⁴⁶.

44 Sakarja 14:3-4

45 Kolosserbrevet 1:17

46 Hebreerbrevet 1:3

Matteus 11:²⁷ Alle ting er overgitt til Meg av Min Far, og ingen kjenner Sønnen uten Faderen, og heller ikke kjenner noen Faderen uten Sønnen, og *den som Sønnen vil åpenbare Ham* for.

Det er Guds Sønn som herliggjør⁴⁷, manifesterer og gjør kjent⁴⁸ Faderen, fordi ingen kjenner Faderen slik Sønnen kjenner Ham, og denne dybden av kunnskap er gjensidig. Hvem kan si at Han kjenner Faderen slik Faderen kjenner Ham? Ingen kan se Faderen, men det er ved å se og kjenne Kristus at vi kjenner Gud⁴⁹. I tillegg til dette:

Johannes 14:⁶ Jesus sa til ham: **Jeg er veien**, sannheten og livet. **Ingen kommer til Faderen uten ved meg.**

Jesus er veien, den eneste måten å nå Faderen på. På denne måten blir kanalen et middel til å nå, til å forstå, til å kjenne, og til å sette pris på kilden. Og et lignende forhold som det er mellom Faderen og Kristus, kan vi se i måten året bestemmes på. For man kan spørre seg: I stedet for at frukten frembringer sommeren, er det ikke sommeren som frembringer frukten?

5. Mosebok 16:¹ Gi akt på Abibs måned så du holder påske for HERREN din Gud, for i Abibs måned førte HERREN din Gud deg ut av Egypt om natten.

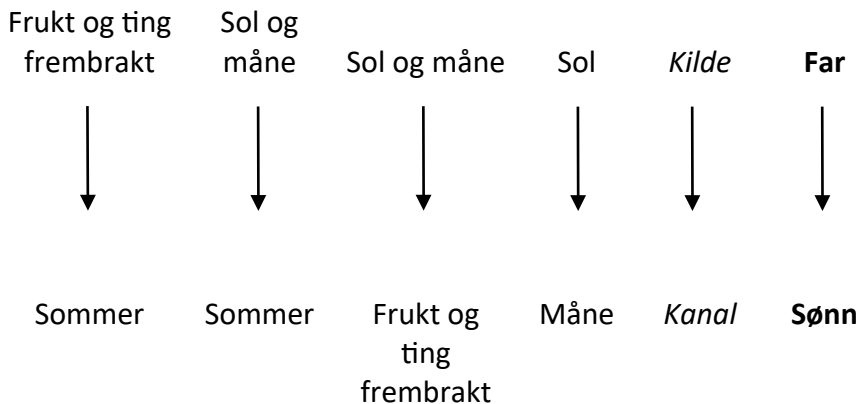
5. Mosebok 33:¹³ Og om Josef sa han: Velsignet av HERREN er hans land, med himmelens dyrebare ting, med duggen, og med dypet som ligger der nede,¹⁴ **med den dyrebare frukten som båret frem av solen, med de dyrebare tingene satt frem av månen,**

Det er solens og månens påvirkning som produserer frukten og det som kommer frem, ikke sommeren i seg selv. Forholdet mellom hvert element er dermed tydelig avgrenset; vi leser fra høyre mot venstre:

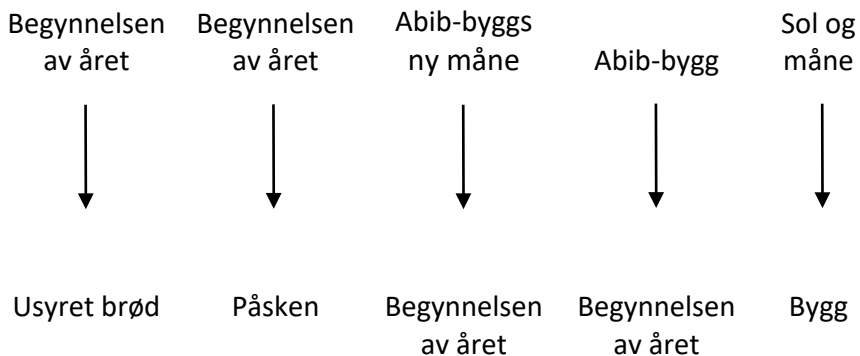
47 Johannes 17:4

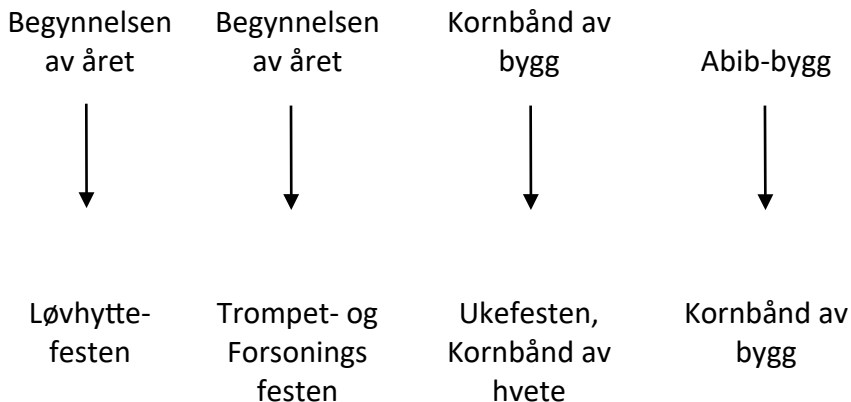
48 Johannes 1:18

49 2. Korinterbrev 4:6

Skriftens invitasjon er å holde, å observere Abibs måne, eller månen da bygget er i aks. Bygg er begynnelsen på innhøstingen, det er en frukt av solen, en ting som månen har frembrakt. Vi skal ikke se til solen for å bestemme året. Månens lys derimot, har sitt opphav i solen. På samme måte som vi må se til Sønnen som er usynlig for å kjenne Faderen, for å kjenne årets begynnelse, må vi se til manifestasjonen, det som gjør det kjent, det som åpenbarer dets innflytelse. Vi bør observere nymånen og solens frukt, som er Abib-bygg. Og forholdet som alle disse elementene har til hverandre og til høytidene, kan settes inn i et kilde-kanal-forhold:

Men etter å ha sett dette forholdet mellom kilde og kanal for dette emnet, ser vi et annet. Syklusen av høytider og religiøse begivenheter er knyttet til jordens frukter, og den spesifikke hensikten med disse sammenkomstene er at folket skal gjenkjenne Guds velsignelse i sine henders verk, i sitt jordbruksarbeid, og i den maten som Gud nådig har gitt dem. Denne velsignelsen fra Gud, som er usynlig for det vantrø øyet, kommer direkte til uttrykk i innhøstingen. Og erkjennelsen av de materielle velsignelsene ville føre til at de ble oppmerksomme på de tidligere og nåværende åndelige velsignelser som de har mottatt akkurat på det tidspunktet. Erkjennelsen av de materielle velsignelsene ville føre til at de erkjente og mottok de åndelige velsignelsene.

Åndelig
velsignelse

Materiell
velsignelse

Velsignelse

Takknemlighet

Åndelig
velsignelse

Innhøsting

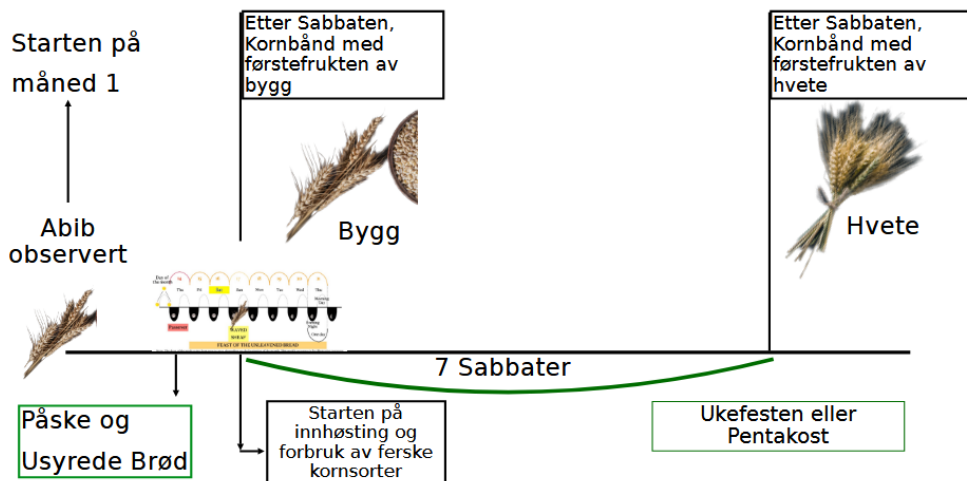
Far
Sønn

Velsignelse

Et annet eksempel på et guddommelig kilde-kanal-mønster er at høytidene er sentrert rundt jordbruksaktivitet, og spesielt rundt innhøstingen av jordens frukter. I ofringen av førstegrøden som legges fremfor Herren, finner vi åndelige lærdommer.

Førstegrøden

I den første måneden, etter den ukentlige sabbaten under de usyrede brøds høytid, ble førstegrøden av det første kornet, bygg,

ofret framfor Herrens. Deretter, etter at syv sabbater var fullført, ble det ofret et svingoffer av hvetens førstegrøde. Vi legger altså tydelig merke til to grupper. For det første ble byggets førstegrøde ofret til Herren, og deretter ble hele byggavlingen høstet, og for det andre ble hvetens førstegrøde også ofret til Herren, og deretter ble hele hveteavlingen høstet. Dette er en illustrasjon av frelsesverket.

1. Korinterne 15:²⁰ Men nå er Kristus stått opp fra de døde, og **er blitt førstegrøden av dem som sovnet inn.** ... ²³ Men hver i sin egen rekkefølge: **Kristus er førstegrøden,** deretter de som hører Kristus til ved Hans komme.

Kristus er førstegrøden av dem som har sovnet inn. Og sammen med Kristus ble andre reist opp som førstegrøden av dem som sover.

Matteus 27:⁵¹ Og se, forhenget i templet ble revet i to fra øverst til nederst; og jorden ristet, og fjellene revnet; ⁵² og gravene åpnet seg; og mange av kroppene til de hellige som hadde sovnet inn, sto opp; ⁵³ og de kom ut av gravene etter Hans oppstandelse, og de gikk inn i den hellige byen og viste seg for mange.

Disse tok Kristus med seg i sin himmelfart:

Efeserbrevet 4:⁸ Derfor sier Han: "Da Han steg opp i det høye, førte Han fangenskapet bort som fange, og gav gaver til menneskene."

Etter at Kristus var steget opp og hadde tatt med seg dem som hadde vært dødens fanger, sendte Han Den Hellige Ånd på pinsedag, det universelle tidligregnet. Kristus og disse førstegrødene representerer bygget, de førstefruktene av den store åndelige innhøstingen. Og det kommer en annen stor innhøsting ved slutten av denne verdens historie, ved Menneskesønnens komme.

Åpenbaringen 14:¹⁴ Og jeg så, og se, en hvit sky, og på skyen satt *Én* som lignet Menneskesønnen, og på sitt hode hadde Han en gullkrone, og i sin hånd en skarp sigd. ¹⁵ Og en annen engel kom ut av templet og ropte med høy røst til Ham som satt på skyen: "Sving

Din sigd og høst inn, for tiden er kommet for Deg til å høste inn, for jordens avling er fullmoden. ¹⁶Og Han som satt på skyen, svingte da sin sigd over jorden, og jorden ble høstet.

Når det gjelder endetidens førstegrøde, leser vi:

Åpenbaringen 14:¹ Og jeg så, og se, et Lam stod på Sion-fjellet, og sammen med Ham **ett hundre og førtifire tusen** som hadde Hnas Faders navn skrevet på sine panner. ²Og jeg hørte en røst fra himmelen, som røsten av mange vann, og som røsten av et kraftig torden. Og jeg hørte lyden av harpespillere som spilte på sine harper: ... ⁴ Dette er de som ikke er blitt urene med kvinner, for de er jomfruer. Dette er de som følger Lammet hvor Han enn går. **De er forløst fra menneskene, og de er førstegrøden for Gud og Lammet.** ⁵Og *det* ble ikke funnet falskhet i deres munn, for de er uten feil framfor Guds trone.

Førstegrøden eller de 144000 er representert ved hvetens førstegrøde. De er førstegrøden blant de levende, til Gud og Lammet. Og disse førstegrødene, fra det åndelige Israel⁵⁰, er bare begynnelsen på en høst som vil bli en stor skare fra alle nasjoner, stammer, folk og tungemål, som vil ha kommet ut av den store trengselen, og som vil være i stand til å bli stående på Lammets vredes dag. I Skriftene blir vi imidlertid presentert for at jordbruksarbeidet ikke endte med hvetehøsten, men med druehøsten.

Joel 3:¹³ Stikk sigden inn, for avlingen er moden. Kom ned; for *vinpressen* er full, kummene flyter over – for deres ondskap *er* stor.

¹⁴ *Det er karer, ja skarer i avgjørelsens dal! For HERRENS dag er nær i avgjørelsens dal.*

Druehøsten er et symbol på dommen som faller over de ugudelige.

50 Åpenbaringen 7:4-8; Romerbrevet 9:6-8; Johannes 8:33-44; Galaterbrevet 3:27-29

Åpenbaringen 14:¹⁷ Så kom en annen engel ut av templet i himmelen, og han hadde også en skarp sigd. ¹⁸Og en annen engel kom fra alteret, han hadde makt over ilden, og han ropte med høy røst til ham som hadde den skarpe sigden, og sa: "Sving din skarpe sigd og sank sammen drueklasene på jordens vintre, for dets druer er fullmodne. ¹⁹Så svingte engelen sin sigd over jorden og sanket sammen jordens vintre, og *han* kastet *det* i den store vinpressen til Guds vredes. ²⁰Og vinpressen ble tråkket utenfor byen, og det fløt blod ut av vinpressen, ja, helt opp til bislene på hestene, så langt som ett tusen seks hundre stadier.

På denne måten illustrerer høytidene og feiringen av dem, kalenderen, jordens frukter og førstegrøden frelsesverket.

Og til slutt bemerker vi at det er et element av usikkerhet knyttet til fastsettelsen av årets begynnelse. Det er ikke mulig å vite med sikkerhet når året begynner. Når det gjelder Kristi tjeneste, var det også usikkerhet eller uvitenhet knyttet til Hans oppstandelse, selv om Han tydelig hadde fortalt dem om tre dager og tre netter, og også om sin presentasjon som førstegrøden. Noen år vil det være mer åpenbart når året begynner, mens andre år vil det ikke være det. Derfor er det usikkerhet knyttet til når høytidene begynner. Dette er en illustrasjon av det Kristus lærte oss:

Matteus 24:³⁶ Men den dag og time kjenner ingen, nei, ikke engang englene i himmelen, men bare Min Far.

Appendiks A: Tidsrekkefølgen av plagene i Egypt

I begynnelsen av ordstudiet om Abib, siterte vi følgende vers:

2. Mosebok 9:²⁹ Så sa Moses til ham: Så snart jeg er kommet ut av byen, vil jeg rekke ut mine hender mot HERREN; tordenen skal

opphøre, og det skal heller ikke komme mer hagl, så du kan vite at jorden tilhører HERREN. ...³¹ Både **linet og bygget var slått ned, for bygget hadde begynt å skyte aks, og linplantene sto i knopp.** ³² **Men hveten og ruget ble ikke slått ned, for de var ikke vokst opp.**

Noen ganger tenker vi at plagene i Egypt skjedde over en lang tidsperiode. I tråd med dette, har vi en tendens til å tro at tiden mellom den syvende plagen, da byggakset ble slått, og den tiende plagen, da de førstefødte døde, var måneder. La oss imidlertid se nærmere på rekkefølgen og tidspunktet for disse plagene.

Vi leser at ved tiden for den syvende plagen var bygget i Abib-tilstand. Deretter kom plagene med gresshopper, mørket og de førstefødtes død. Den sistnevnte skjedde på den 15. dagen i måneden Abib⁵¹, dagen de dro ut av Egypt. Det var den 14. at de ofret påskelammet, malte overliggeren for å beskytte seg mot ødeleggeren⁵², og spiste lammet. Og det er under plagen med mørket at Faraos gir Moses beskjed om å passe seg for å ikke se hans ansikt mer, for da ville han dø⁵³. Moses på sin side lover å aldri se ham igjen. Det er imidlertid Moses som kunngjør plagen med de førstefødtes død⁵⁴, og trekker seg i sinne tilbake fra Faraos nærvær, fordi Faraos hardhet i hjertet hadde ført til så mange forferdelige konsekvenser for Egypt.

Dette etablerer sekvensen, idet den ene plagen inntreffer umiddelbart etter den andre, og Moses kunngjør plagen med de førstefødtes død i sitt møte med Faraos, noe som avslutter det tykke mørket som hadde

Niende plage

51 2. Mosebok 11:4-5

52 2. Mosebok 12:23

53 2. Mosebok 10:28-29

54 2. Mosebok 11:4-8

vart i tre dager⁵⁵. Oppsummert kan vi altså si at plagen med mørket begynte på begynnelsen av den 11. dagen i måneden Abib og sluttet på slutten av den 13.

Tiende plage

Det er i begynnelsen av den 14. at Farao inviterer Israel til å forlate Egypt, og Moses ber om at også kveget skal få forlate landet så de kan bære frem slaktofre og offergaver. Farao nekter, og Moses kunngjør at de førstefødte skal dø etter midnatt. Farao advarer Moses om å ikke se hans ansikt mer, og Moses trekker seg tilbake i sinne. Vi

husker at på den 10.⁵⁶ ble påskelammet valgt og skilt ut, dagen før plagen med mørket. Utvelgelsen av lammet som skal ofres, blir altså umiddelbart etterfulgt av plaget med mørket.

Sekvensen mellom den syvende plagen med hagl og den åttende plagen med gresshopper er også umiddelbar. Moses kunngjør plagen med hagl om morgenen, som inntreffer dagen etter på samme tid som da den ble kunngjort for Farao⁵⁷. Dette haglet var så kraftig at det aldri før hadde vært noe slik, og Gud råder Farao til å beskytte dyr og mennesker.

Åttende plage

Salmene 78:⁴⁷ Han ødela deres vintrær med hagl, og deres morbærtrær med frost. ⁴⁸ Han overgav også deres småfe og storfe til haglet, og deres flokker til hete tordenslag. ⁴⁹ Han sendte sin brennende vrede over dem, harme, forargelse og trengsel, ved å sende onde engler *iblant*

dem. ⁵⁰ Han jevnet en sti for sin vrede; Han sparte ikke deres sjel fra døden, men overga deres liv til pesten,

55 Andre Mosebok 10,22-24

56 Andre Mosebok 12,3

57 Andre Mosebok 9,18-19

Gud ødela vingårdene, buskapen og kveget deres med hagl og lynnedslag. Hvordan skjedde dette? Ved å overgi dem. Deres liv var i Guds hender, men hvem krevde dem?⁵⁸ Hvem krevde og forlangte deres liv?⁵⁹ Hvem utleverte Han dem til? Gud overga dem til en hær av ødeleggende onde engler. Gud slipper fri, forlater eller slipper løs de vindene som svedde over Egypts land, som førte ødeleggelsen med seg. Så sterk var stormen at den ødela alt gresset på marken og knuste alle trærne i landet⁶⁰. Hveten og rugen ble imidlertid ikke ødelagt⁶¹.

Sjuende plage

Stormen opphørte først da Faraos sendte bud etter Moses og Aron, og Moses forlot Faraos nærvær og ba til Gud om at stormen måtte opphøre. Da Farao så at stormen hadde lagt seg, forherdet han sitt hjerte⁶². Så sender Gud igjen Moses til

Farao for å kunngjøre plagen med gresshopper, som ville begynne dagen etter kunngjøringen. Denne plagen skulle spise opp det som hadde unnsuppet plagen med haglet⁶³. Da det var Abib-bygg, forteller det oss at det var umiddelbart etter haglskuret, siden det som var blitt ødelagt hadde ikke engang blitt grønt ennå, men gresshoppene ville spise det haglet hadde etterlatt⁶⁴. På samme dag som kunngjøringen, kommer det en østavind som varer hele dagen og natten, og om morgenen dagen etter, førte den med seg gresshoppene. Pesten var så stor at den formørket landet, og Farao skynder seg å kalle på Moses og Aron for å ta bort plagen, og det kommer en vestavind som fører gresshoppene ut i Rødehavet. Men

58 Sakarja 3,1; Åpenbaringen 12,10

59 Job 1:9-12; 2:3-6

60 2. Mosebok 9:25

61 2. Mosebok 9:32

62 2. Mosebok 9:33-35

63 2. Mosebok 10:4-5

64 2. Mosebok 10:12, 15

Farao lot likevel ikke Israels barn gå, og dermed ble mørkets plage innført.

Vi ser altså at plagene med hagl og gresshopper kommer umiddelbart, innen 24 timer etter at de hadde blitt kunngjort, og opphører med Moses' forbønn. Med tanke på plagenes økende ødeleggende virkning, er det naturlig å tenke seg at de inntraff raskere og raskere og i en hurtigere og kortere rytme, som veer over en kvinne med barn⁶⁵. Og etter at vi har fastsatt tidspunktet⁶⁶ for hver enkelt av dem, leder det oss til å tro at de inntraff i løpet av en svært kort tidsperiode. I denne tidssekvensen ser vi at hagl- og gresshoppeplagen kunne ikke ha tatt lang tid, og at mest sannsynlig falt de innen de første 9 dagene av måneden Abib eller like før begynnelsen av måneden Abib, siden verset forteller oss at på tidspunktet for den syvende plagen (haglet), var bygget allerede Abib.

Vedlegg B: Historisk oversikt over søk etter Abib

Noen vil kanskje spørre om det finnes noen historisk dokumentasjon på at man lette etter Abib for å starte året? Svaret er ja, i tillegg til andre metoder for å bestemme året. Her er noen sitater som viser dette, med fotnoter i selve teksten i mindre skrift:

1. Det som er bemerkelsesverdig med dette sitatet, til tross for at det begynner året på de to første dagene i den syvende måneden, eller Rosh Hashana, er at det slår fast prinsippet om at de som levde i eksil, skulle vente på bekreftelse fra budbringere som kom fra Palestina.

65 Jesaja 11:11; 13:8; 1. Tessalonikerbrev 5:3

66 2. Mosebok 9:5

"Israelittene som levde i eksil, var helt avhengige av de budbringerne som ble sendt ut av høyesteretten i Palestina for å få informasjon om datoen for det nye året, som i sin tur fastsatte datoen på grunnlag av vitnesbyrd fra vitner som skulle kunngjøre når nymånen viste seg (som forklart i Traktat Rosh Hashana). På denne måten visste ikke eksilfolket om den 30. eller 31. dagen fra den første dagen i Elul ville bli proklamert som den første dagen i Tishri (det nye året), og begge ble følgelig holdt hellige. Av denne grunn siterer Mishna forskriftene, som henviser til slike som forstår, at det nye året vil vare i to dager."⁶⁷

2. Det som er bemerkelsesverdig med dette sitatet, er at det nevner grunnen til at den første måneden kalles Nisan, og at de fastslår 2. Mosebok 12:2 og 5. Mosebok 16:1 som de versene som skal brukes for å bestemme årets begynnelse. Ut fra disse versene forstår de at kornet skal observeres for å vite når det er modent, noe som gir dem begynnelsen på året.

"Rabbinerne lærte: Den første Nissan er det nye året for (å ordne) månedene, for (å utnevne) skuddår, for å gi halve sikler, og, noen sier, også for utleie av hus. Hvorfra vet vi (at det er det nye året) for måneder? Fra skriftstedet [2. Mosebok xii. 2] der det står skrevet "Denne måned skal være begynnelsen på månedene for dere; den skal være årets første måned for dere. Det står også skrevet [5. Mosebok xvi. 1]: "Vær oppmerksom på måneden Abib" (tidlig modningsstadium). I hvilken måned er kornet i tidlig modningsstadium? Jeg kan bare si Nissan, og loven kaller den den første. Kunne jeg ikke si Adar (når kornet begynner å skyte opp)? Nei, for kornet må være modent i den største delen av måneden (og det er det ikke i Adar). Står det da skrevet at kornet må være modent i den største delen av måneden? Derfor, sier Rabhina,

⁶⁷ *Den babylonske Talmud*, oversatt av Michael Rodkinson, kapittel tre, Forskrifter om hvordan og hvor en Erub kan lages. ... Fotnote 85:1 <https://archive.org/details/babylonian-talmud/page/n729/mode/2up?view=theater>

vismennene finner det ikke (regelen om å kalle Nissan den første måneden) i Mosebøkene, men i Esters bok, der det står klart og tydelig [Ester iii. 7]: 'I den første måneden, det vil si måneden Nissan.'⁶⁸

3. Det som er interessant med dette sitatet, er at det er et sitat fra Rabbi Simeon ben Gamliel, som var samtidig med Jesus⁶⁹. Han er sitert fra et brev han sendte ut for å informere eksilsamfunnene om at de skulle legge til en måned, og dermed utsette årets begynnelse. En av grunnene var at kornet ennå ikke hadde modnet. Bygg er identifisert som det kornet som svingofferet ble laget av, og som de måtte vente med å bruke til det var modent. Vi kan også se læren til kommentatorene av Simeon ben Gamliels brev, da en annen solkalender basert på jevndøgn og solverv allerede var etablert, og dermed lærte menneskers tradisjoner som Guds bud – læresetninger om årets begynnelse, som ikke har noen opptegnelse i Skriftene.

"Rabbinerne våre lærte: Året kan ikke forskyves på grunn av at killingene, lammene eller duene er for små. Men vi anser hver av disse omstendighetene som en ekstra grunn til interkalering. Hvorfor? – R. Jannai [ga følgende eksempel på lovens anvendelse], og siterte fra R. Simeon b. Gamaliels [brev til menighetene]: 'Vi vil gjerne informere dere om at duene fremdeles er møre og lammene fremdeles unge, og kornet har ennå ikke modnet. Jeg har vurdert saken og funnet det tilrådelig å legge tretti dager til året.'

En innvending ble oppreist: Hvor lang tidperiode ble det innskutt eller interkalert i året? Tretti dager. R. Simeon b. Gamaliel sa: En måned? – R. Papa sa: [Saken er overlatt til interkaleringsdomstolens

68 *Den babylonske Talmud*, oversatt av Michael Rodkinson, Kapittel 1, Forordningene om de Nye Årene i den jødiske kalenderen – budbringerne som ble sendt ut fra Jerusalem ...

69 https://en.wikipedia.org/wiki/Simeon_ben_Gamliel

dom:] hvis de ønsker det, kan de legge til en måned; eller hvis de ønsker, tretti dager.

Kom nå og se forskjellen mellom tidligere tiders stolte ledere og deres beskjedne etterfølgere i senere tider. For det er blitt lært: Det hendte en gang at rabbiner Gamaliel satt på et trinn på tempelhøyden, og den kjente skriftlærde Johanan sto foran ham, mens tre utskårne ark lå foran ham. 'Ta det ene arket', sa han, 'og skriv et brev til våre brødre i Øvre Galilea og til dem i Nedre Galilea, og si: Måtte freden deres være stor! Vi vil gjerne informere dere at tiden er inne for å legge til side [tienden] fra olivenhaugene. Ta et annet ark og skriv til våre brødre i sør: Måtte freden deres være stor! Vi vil gjerne informere dere at tiden for 'fjerning' er kommet, for å sette tienden til side fra kornaksene. Og ta den tredje og skriv til våre brødre i Babylon, til dem som er i landflyktighet, og til dem som er i Media, og til alle de andre landflyktige av Israel, og si: Måtte freden deres være stor i all evighet! Vi vil gjerne informere dere at duene ennå er spede og lammene ennå for små, og at avlingene ennå ikke er modne. Det er tilrådelig for meg og mine kolleger å legge tretti dager til dette året.' [Likevel er det mulig [at den beskjedenhet som rabbiner Gamaliel viste i dette tilfellet, hører til tiden] etter at han var blitt avsatt [fra embetet som Nasi].

Våre rabbinere lærte: Et år kan bli interkalert av tre grunner: på grunn av for tidlig modning av kornavlingene; (Denne arten må være moden i Nisan, som i Bibelen er kjent som Abib (2. Mosebok XIII, 44), måneden for aks (av korn), med henvisning til kornets modenhet i den måneden) eller av frukttrærne; eller på grunn av at Tekufah er for sen (Bokstavelig talt 'syklus', 'årstid'. Selv om den jødiske kalenderen er en månekalender, tar den hensyn til solsystemet, som den justeres etter ved slutten av hver syklus på nitten år. For rituelle formål beregnes de fire Tekufah-sesongene i henhold til solsystemet, og hver av dem er lik en fjerdedel av 365 dager, dvs. 91 dager, 71/2 timer. Nisans tekufah (vårjevndøgn) begynner 21. mars; Tammuz' tekufah (sommersolverv) er 21. juni; Tishris tekufah (høstjevndøgn) er 23. september; Tebets tekufah (vintersolverv) er 22. desember. Hvis Tammuz' tekufa strekker seg til etter

Sukkot-festivalen, eller Tebets Tekufa til den 16. Nisan, vil året bli interkalert, slik at festivalene kan falle i sine rette årstider, dvs. påske om våren og Sukkot om høsten.) To av disse tre grunnene kan rettferdiggjøre interkalering, men ikke én alene. Alle er imidlertid glade når våravlingens tilstand er en av grunnene (Fordi hvis kornavlingen allerede er moden og interkalering skyldes andre grunner, vil forbudet mot bruk av ny korn til etter svingofferet (v. p. 50, n. 4) i henhold til 3. Mosebok XXIII, 14, bli urimelig forlenget med ytterligere en måned.) Rabban Simeon b. Gamaliel sier: 'På grunn av [det sene tidspunktet for] Tekufah.' Skolemennene spurte: 'Mente han å si 'på grunn av [forsinkelsen av] Tekufa [som en av de to grunnene] eller at forsinkelsen av Tekufa alene var tilstrekkelig grunn for å interkalere året?' - Spørsmålet forblir uavklart.

Våre rabbinere lærte: [Kornet og frukten fra følgende] tre regioner [brukes som standard] for å avgjøre erklæringen av et skuddår: Judea, Trans-Jordania og Galilea. Behovene i to av disse regionene kunne være avgjørende for interkaleringen, men ikke i bare én av dem. Alle var imidlertid glade når en av de to var Judea, fordi bygget for svingofferet (Et mål bygg (1/10 av en efa) tatt fra møre aks, ble brakt den 16. dagen i Nisan til tempelet som et løfteoffer. v. 3. Mosebok XXIII, 10-11.) ble hentet [fortrinnsvis] fra Judea (Av to grunner: For det første, fordi kornet som ble tatt til svingofferet måtte være mørt, og det kunne bare være hvis det ble skåret fra en åker i nærheten av Jerusalem, for hvis det ble brakt fra en fjern avstand, ville stenglene bli herdet av vinden under transporten. For det andre, i henhold til den talmudiske regelen om at man ikke må gi avkall på anledningen til å utføre et bud (jf. Yoma 33a), ga det modne kornet i nærheten av Jerusalem den tidligste muligheten til å oppfylle budet (v. Men. 64b). Hvis kornet i Judea derimot ikke ga noen grunn til interkalering, ville det være overmodent på tiden til svingofferet, og dermed uegnet til formålet.)"⁷⁰

70 Babylonske Talmud: Folio 11a og 11b.

Vedlegg C: Tellingen av Omer

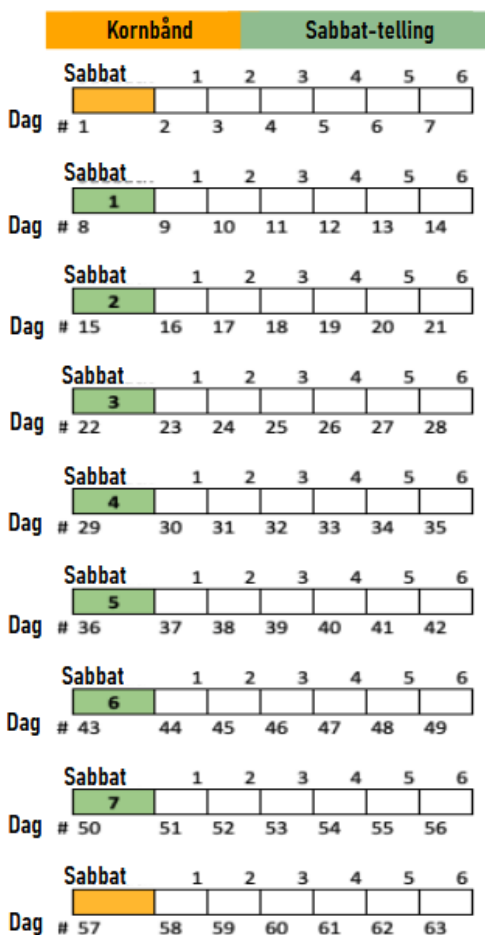
Man kan spørre seg om det kan være mulig at ukefestens dag, da hvetens førstegrøde ble ofret, faller på en sabbat? Hvis dette skulle være tilfelle, ble også førstegrøden av bygg ofret på en sabbat. Dette spørsmålet er aktuelt siden "fra morgenen etter sabbaten" kan også referere til formiddagen på sabbatsdagen, selv om denne bruken av "morgen" er den minst vanlige i Skriften, siden det allerede finnes et annet ord som brukes om den tiden av dagen, og som ikke er beslektet med dette⁷¹. Tenk igjen på følgende vers:

3. Mosebok 23:¹⁵ Og dere skal telle for dere selv **fra dagen etter sabbaten**, fra den dagen da dere kom med kornbåndet som svingoffer, skal **syv sabbater være fullført**.¹⁶ **Tell femti dager til dagen etter den syvende sabbaten**; da skal dere bære fram et nytt matoffer til HERREN.

Sabbaten i disse versene er en henvisning til den syvende dagen i uken, som vi senere skal slå fast. Fra "dagen etter sabbaten", når det bæres frem et svingoffer, må syv sabbater være tilbakelagt. Ordet som er oversatt med "fullført", er følgende på hebraisk:

8549. תָּמִיִּם **tâmîym**, *taw-meem'*; fra 8552; hel (lit.), fig. eller mor.); også (som substantiv) *integritet, sannhet*: – uten lyte, fullstendig, fullkommen, perfekt, oppriktig (-het), sunn, uten flekk, ubesmittet, rettskaffen (-het), hel.

71 1242. בֹּקֶר **bôqer**, *bo'-ker*; fra 1289; prop. *daggry* (når dagen *bryter frem*); gen. *morgen*:—(+) dag, tidlig, morgen, formiddag.

Bortsett fra å bety moralsk integritet eller uten lyte, refererer det i alle andre sammenhenger alltid til helheten, totaliteten eller fullstendigheten av det som omtales⁷². Vi ser altså at fra den dagen da det ble bært fram et svingoffer, må man regne syv hele sabbater. En delvis sabbat kan med andre ord ikke tas med i tellingen. Sabbaten må ha vært hel, komplett, avsluttet, fra kveld til morgen eller fra natt til dag. Med tanke på at Omeren ble ofret på tidspunktet for morgeneret, det vil si mellom kl. 08.00 og 09.00, ville den første hele sabbaten, dersom den ble ofret på en sabbat, først inntreffe syv dager senere. Tellingen ville dermed ikke lenger være femti dager, slik verset indikerer, men 57 dager. Og hvis man teller fra den

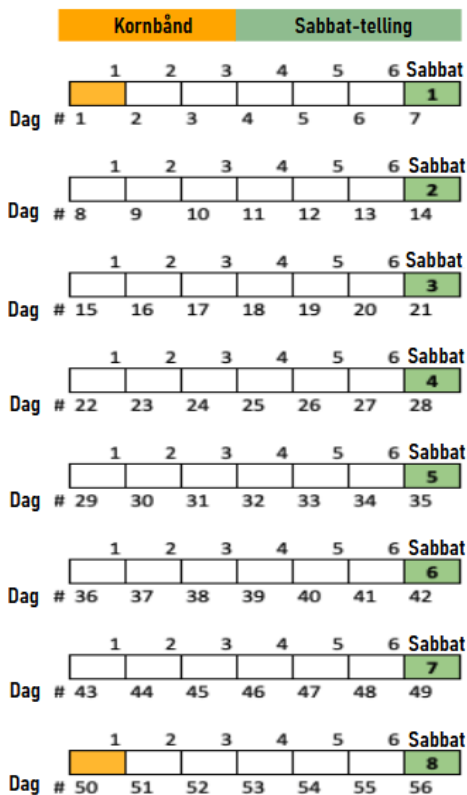
samme sabbaten til svingofferet, noe som innebærer at man ser bort fra konseptet med syv **hele** sabbater, blir det 43 dager i stedet for 50. Uansett hvordan man teller, kommer man altså aldri til 50 dager. Men hvis tellingen begynner dagen etter sabbaten, slik den overveiende bruken av oversettelsen av dette ordet antyder, vil

72 3. Mosebok 3:9; 25:30; Josva 10:13; Salmene 119:80; Ordspråkene 1:12; Esekiel 15:5.

både konseptet med syv fullstendige, hele sabbater mellom svingofferet av bygg og svingofferet av hvete, **så vel som konseptet med 50 dager** mellom svingofferet av bygg og svingofferet av hvete, forbli intakt.

La oss i tillegg se på Jesu Kristi død, oppstandelse og himmelfart. Kristus er førstegrøden av dem som har sovnet inn⁷³. Kristus levde altså i sin erfaring det som det jødiske ritualet var et forbilde på, spesielt når det gjelder førstegrøden. Ritualet foregrep følgende:

3. Mosebok 23:⁹ Og HERREN talte til Moses og sa: ¹⁰ Tal til Israels barn og si til dem: Når dere kommer inn i det landet som Jeg gir dere, og høster inn avlingen der, da skal dere komme med et kornbånd til presten fra førstegrøden av avlingen. ¹¹ Han skal svinge kornbåndet **framfor HERREN, så det kan bli mottatt** på deres vegne; presten skal svinge det dagen etter sabbaten.

Uttrykket "framfor Herren" innebærer framfor Herrens nærvær eller ansikt. For Jesus betydde dette at Han skulle stå framfor sin Fars nærvær som et svingoffer av førstegrøden av bygg, symbolet på de

73 1. Korinterbrev 15:20

frelste som har sovnet inn, dagen etter sabbaten under de usyrede brøds høytid. Beviset på oppfyllelsen finner vi i versene som beskriver hendelsene rundt Jesu oppstandelse. Maria Magdalena gikk først til graven på den første dagen i uken, mens det ennå var mørkt. Da hun ser at steinen er fjernet fra graven, løper hun til disiplene for å fortelle dem at Herrens kropp hadde blitt tatt bort. Peter og Johannes løper dit for å se om det stemte, og finner graven åpen og lintøyet pent brettet sammen. Johannes, som forteller i tredje person, trodde, men forstod ennå ikke Skriften, og de vender begge tilbake til sine egne hjem⁷⁴. Maria Magdalena, som hadde fulgt med dem til graven bakfra, blir igjen der:

Johannes 20:¹¹ Men Maria stod utenfor ved graven og gråt, og mens hun gråt, bøyde hun seg *og så* inn i graven. ¹² Og hun fikk se to engler i hvite *klær* som satt der Jesu kropp hadde ligget, den ene ved hodet og den andre ved føttene. ¹³ Og da sa til henne: "Kvinne, hvorfor gråter du?" Hun sa til dem: "Fordi de har tatt min Herre bort, og jeg vet ikke hvor de har lagt Ham." ¹⁴ Og da hun hadde sagt dette, snudde hun seg rundt og så Jesus stå der, men hun visste ikke at det var Jesus. ¹⁵ Jesus sa til henne: "Kvinne, hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?" Hun trodde det var gartneren, og sa til Ham: "Herre, hvis det er Du som har båret Ham bort, så si Meg hvor du har lagt Ham, så vil jeg ta Ham bort." ¹⁶ Jesus sa til henne: "Maria!" Hun snudde seg og sa til Ham: "Rabbuni!" (som betyr Mester). ¹⁷ **Jesus sa til henne: "Ikke rør Meg, for Jeg er ennå ikke steget opp til Min Far; men gå til Mine brødre og si til dem: Jeg stiger opp til Min Far og deres Far, og til Min Gud og deres Gud."** ¹⁸ Maria Magdalena kom og fortalte disiplene at hun hadde sett Herren, og at Han hadde sagt dette til henne.

Hva la vi merke til tidlig om morgenen den første dagen i uken? At Jesus Kristus ennå ikke hadde steget opp til sin Far. Av den grunn sier Jesus Kristus til Maria Magdalena: "Ikke rør Meg". Bokstavelig

74 Johannes 20:1-10

talt ba Jesus henne ikke bare om å ikke røre Ham, men også ikke stoppe Ham⁷⁵. Før Jesus fikk anerkjennelse fra sine etterfølgere, skulle Han presentere seg selv for sin Far og bli akseptert som førstegrøden av dem som hadde sovnet inn. Etter at dette skjedde på den første dagen i uken, vender Kristus tilbake til disiplene, og kan si følgende:

Johannes 20:²⁴ Men Tomas, som ble kalt Didymus, og som var en av de tolv, var ikke sammen med dem da Jesus kom. ²⁵ Da sa de andre disiplene til ham: "Vi har sett Herren." Men han sa til dem: "**Hvis jeg ikke får se naglemerkene i Hans hender, og får sette min finger i naglemerkene, og får stikke min hånd i Hans side, vil jeg ikke tro.**" ²⁶ Og etter åtte dager senere var hans disipler igjen inne, og Tomas med dem. Jesus kom mens dørene var lukket, og sto midt i blant dem og sa: "Fred være med dere!" ²⁷ Da sa Han til Tomas: "**Kom med din finger og se Mine hender; og kom med din hånd og stikk den i Min side.** Vær ikke vantro, men troende!" ²⁸ Og Tomas svarte og sa til Ham: "Min Herre og min Gud!" ²⁹ Da sa Jesus til ham: "Tomas, fordi du har sett Meg, har du kommet til tro. Velsignet er de som ikke har sett og *likevel* har trodd."

Jesus Kristus inviterer Tomas til å røre ved Ham, noe Maria tidligere ikke fikk gjøre. Etter møtet med Maria Magdalena og før møtet med Tomas, steg Jesus Kristus opp til Faderen og ble presentert som førstegrøden framfor Herren. Siden Maria Magdalena møtte Jesus Kristus tidlig på den første dagen i uken, forseglers det forståelsen av at svingofferet var dagen etter sabbaten.

Med hensyn til festen for byggets svingoffer under de usyrede brøds høytid, er startpunktet for opptellingen som følger:

75 680. ἅπτομαι **haptōmai**, *hap'-tom-ahee*; reflek. av 681; prop. å feste seg til, dvs. å berøre (i mange underforståtte relasjonene):—berøre.

3. Mosebok 23:¹¹ Han skal svinge kornbåndet framfor HERREN, så det kan bli mottatt på deres vegne; **presten skal svinge det dagen etter sabbaten.**

Svingofferet svinges dagen etter "sabbaten". Dette ordet i det hebraiske originalspråket er som følger:

7676. שַׁבָּת **shabbâth**, *shab-bawth'*; intens. fra 7673; *pause*, dvs. (spes.) *sabbaten*:—(+ hver) *sabbat*.

Så, "sabbat" refererer til den syvende dagen i uken. Vi vet at det refererer til den dagen, fordi det samme ordet brukes i samme sammenheng om sabbaten på den syvende dagen i uken.

3. Mosebok 23:³ I seks dager skal arbeidet bli gjort, men **den sjuende dagen er det sabbat**, med høytidelig hvile, en hellig sammenkomst. Dere skal ikke gjøre noe arbeid *på den dagen*; den er HERRENS **sabbat** hvor dere enn bor.

I motsetning til tradisjonen, kalles ikke den første og den syvende dagen av usyrede brøds dager for sabbater, men dager med hellig sammenkomst.

3. Mosebok 23:⁷ På den første dagen skal dere holde en hellig **sammenkomst**; da skal dere ikke gjøre noe tungt arbeid. ⁸ Men i sju dager skal dere føre et ildoffer til HERREN. Den sjuende dagen er en hellig **sammenkomst**; da skal dere ikke gjøre noe tungt arbeid.

"Sammenkomst" er oversettelsen av følgende hebraiske ord:

4744. מִקְרָא **miqrâ'**, *mik-raw'*; fra 7121; noe som er *kalt* ut, dvs. et offentlig *møte* (handlingen, personene eller stedet); også en *øvelse*:—forsamling, innkalling, sammenkomst, lesning.

Ordet som brukes om disse dagene er ikke sabbat, men *miqra*, som betyr innkalling til møte, sammenkomst, lesning, forsamling, osv. Den eneste dagen som med det rette kan kalles sabbat under de usyrede brøds dager, er den syvende dagen i uken. Det er sant at det finnes en helligdag som kalles sabbat og som ikke er den

syvende dagen i uken; den finnes i trompet- og forsoningsfesten⁷⁶ i den syvende måneden. Siden trompetfesten er den 1. dagen og forsoningsfesten er den 10. dagen i den syvende måne-måneden i året, vil i det minste en av dem alltid falle på en hvilken som helst ukedag.

Når vi nå vender tilbake til tellingen av svingofferet av hveten, ble det også viftet dagen etter sabbaten, det vil si alltid på en søndag. Når det gjelder ukefesten, leser vi:

3. Mosebok 23:¹⁵ Og dere skal telle for dere selv **fra dagen etter sabbaten**, fra den dagen da dere kom med kornbåndet som svingoffer, skal sju sabbater være fullført.

Utgangspunktet for tellingen er den dagen da svingofferet av bygg ble ført fram, som var på dagen etter sabbaten, med henvisning til den syvende dagen i uken. For å nå frem til ukefestens dag eller pinsedagen, må man telle syv hele sabbater, og dagen etter den syvende sabbaten vil da være den 50. dagen. Dette gjør det tydelig og forseglar tolkningen om at den omtalte sabbaten bare kan referere til den syvende dagen i uken, fordi det er syv sykluser på syv dager; fordi det er syv sabbater; fordi begynnelsen og slutten av tellingen er innrammet i disse sabbatene. Noen fortsetter å gå imot et vitnesbyrd som er så klart som det Skriften gir, og hevder at tellingen starter ikke fra dagen etter sabbaten, men fra *miqraen*, det vil si at man teller fra den andre dagen av de usyrede brøds dager. Og for å være konsekvent, kreves det at syv *miqraer* må telles. Da vil vi se hvor vanskelig det er å bestemme datoen for ukefesten samtidig som vi skal oppfylle kravet om 50 dager. I tillegg vil vi fremheve det faktum at sabbaten på den syvende dagen i uken i 3. Mosebok 23:3 også kalles en *miqra*. Dette betyr ikke at miqra-

76 3. Mosebok 23:24, 32; 16:31

dagene er sabbater, men at syvendedagssabbaten er en *miqra-dag*, det vil si en dag med sammenkomst.

Vedlegg D: Søk etter Abib i moderne tid

Legg merke til at Abib i følgende opptegnelse alltid var en hel måned senere enn det jødene feiret. Avviket fra i dag kan kanskje forklares med at det var påfallende kaldere på den tiden på grunn av det som kalles den lille istiden⁷⁷.

"Denne tabellen er basert på den rabbinske beregningen som gjør at den første dagen i Nisan begynner med nymånen *nærmest* den dagen da solen går inn i Væren (eller ved vårjevndøgn). Det bør imidlertid bemerkes at de karaittiske jødene hevder at rabbinerne har endret kalenderen, slik at det ville være umulig å presentere de første fruktene av bygghøsten den 16. Nisan, slik loven foreskriver, hvis tiden regnes ut i henhold til den rabbinske beregningen, siden bygg ikke er i akset i Jerusalem før en måned senere. Beretningene fra mange reisende bekrefter karaittenes posisjon. E. S. Colman, en konvertert jøde, som har vært ansatt som misjonær for jødene i Palestina, i en artikkel publisert i 'American Biblical Repository', april 1840, gjør følgende bemerkninger om dette emnet: Tiden for de usyrede brøds høytid er definert slik i 2. Mosebok 13:4. 'I dag kommer dere ut, i måneden Abib.' Også i 2. Mosebok 23:15: 'Du skal holde de usyrede brøds høytid på den fastsatte tiden i måneden Abib' – Lemoed chodesh hââbib, bokstavelig talt 'i sesongen av måneden med grønne kornaks', som det fremgår av det parallelle ordet i 2. Mosebok 9:31: 'og linet og bygget ble slått, for bygget var ('Abib') i akset.' Men for tiden tar jødene i det hellige landet ikke det minste hensyn til denne årstiden som Jehova har fastsatt og identifisert, men følger de reglene som er foreskrevet i den muntlige loven, nemlig ved å legge en måned til hvert annet eller tredje år, og

⁷⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/Little_Ice_Age

på den måten få måneåret til å samsvare med solåret. Og når den femtende dagen i Nisan, i henhold til denne beregningen, ankommer, begynner de å feire den ovennevnte festen, selv om *chedesh haabib* kan *ha* passert, eller ennå ikke har kommet. Generelt sett er den riktige sesongen etter at de har feiret den, en hel måned, noe som bare er å bryte budet i loven – jeg har ikke sette noen grønne kornaks rundt Jerusalem ved feiringen av denne festivalen. De karaittiske jødene feirer den senere enn de rabbinske, for de er styrt *av Abib*, og de anklager de sistnevnte for å spise usyret brød under denne festen. Jeg tror selv at anklagen er velbegrunnet. Hvis denne festen med usyret brød ikke feires i sin rette tid, blir hver etterfølgende høytid forrykket fra sin rette tid, siden måneden Abib er fastsatt i Guds lov som den tiden som alle andre følger etter. I en 'Økonomisk kalender' for Palestina, som er utarbeidet med den største omhu, står følgende bemerkning under den måneden som begynner med nymånen i *april*: 'Hvete, zea eller spelt og *bygg*, moden.' I det store og hele er det sannsynlig at det jødiske året, på de gammeltestamentlige forfatternes tid, begynte med nymånen i *april* i stedet for i mars. ...

De jødiske rabbinerne sier at mars og september, i stedet for april og oktober, var de første månedene i disse to årene. At de var det på et sent tidspunkt er innrømmet, men endringen skyldtes sannsynligvis romernes eksempel, som begynte sitt år med mars måned. Jødene var fornøyd med deres eksempel i denne henseende, eller de ble overstyrt ved deres autoritet og adopterte samme praksis. At dette er den mest sannsynlige uttalelsen, er også tydelig fra det faktum at rabbinernes stilling er imot ikke bare av Josephus, men av bruken av de syriske og arabiske språkene; også fra det faktum at de foreskrevne observasjonene av de tre store festdagene ikke vil stemme overens med månedene mars og september, som har blitt vist av Michaelis: se *Commentat. de Mensibus Hebraorum* i *Soc. Reg. Goett. 1763-1768*, s. 10. et. seq.

...

Det vil derfor bli sett, hvis de karaittiske jødene har rett (og Moseloven avklarer spørsmålet, at påsken ikke kan overholdes før bygghøsten er moden) at en astronomisk beregning av ukedagen for når den første fullmånen etter vårjevndøgn i år 33 e.Kr. inntreffer ikke kan bevise dagen som den sanne påsken falt på det året, og følgelig ikke kan bevise året for korsfestelsen. Vi sa at det ikke kunne bevise hvilken ukedag den sanne påsken ble feiret: Hvis den første fullmånen etter vårjevndøgn i år 33 falt på en fredag, ville den neste fullmånen være 29 1-2 dager senere. Men ettersom jødene regnet fra den første månen som viste seg, som noen ganger sees 29, og noen ganger 30 dager etter tilsynekomsten av den forrige månen, har vi ingen måte å vite om den 14. dagen fra dens tilsynekomst ville være på lørdag, 29 dager fra den 14. av den forrige månen, eller på søndag, 30 dager fra den samme periode. Hvis dermed karaitt-jødene har rett, og Fergusons beregninger av hvilken ukedag den første fullmånen etter vårjevndøgn ville falle på, er helt korrekte, gir de oss ingen sikker pekepinn på hvilken ukedag den sanne påsken inntraff, og vi kan følgelig ikke fastslå året for korsfestelsen.

Selv om de rabbinske jødene hadde rett med hensyn til hvilken *måne* påsken skulle holdes i, og vi med sikkerhet kunne fastslå hvilken *dag* den *astronomiske fullmånen* ville inntreffe, så kunne den likevel være *en* dag tidligere eller en dag senere enn den 14. fra den dagen den viste seg. Det at månen skifter tidlig eller sent på dagen, ville utgjøre en dags forskjell i tidspunktet for dens tilsynekomst; og derfor klarer ikke den astronomiske fullmånen, innenfor en dag, bestemme den jødiske 14. månedagen." {HST 5. desember 1843, s. 134.15}.

Vedlegg E: Samtidige søk etter Abib

Følgende tabell er resultatet av søk utført av Nehemiah Gordon.

År	Siste søk Abib ikke funnet	Tidligste søk Abib funnet	Nymåne etter Abib
2000	Mar-12	Apr-04	Apr-07
2001	Mar-02	Mar-11	Mar-27
2002*		Mar-14	Mar-16
2003	Mar-04	Mar-30	Apr-04
2004	Mar-08	Mar-22	Mar-23
2005*		Mar-08	Mar-12
2006	Feb-28	Mar-28	Mar-31
2007*		Mar-18	Mar-21
2008	Mar-06	Mar-23	Apr-08
2009*		Mar-26	Mar-28
2010*		Mar-12	Mar-18
2011	Mar-22	Mar-30	Apr-05
2012*		Mar-22	Mar-24
2013*		Mar-11	Mar-14
2014	Mar-02	Mar-25	Apr-01
2015	Feb-27	Mar-15	Mar-22
2016	Mar-10	Mar-27	Apr-10

* Ikke tilgjengelig. Abib alltid funnet på første søk.

Sammendraget er som følger:

Hendelse	Minimum	Median	Maksimum
Siste søk Abib ikke funnet	Februar 27 (i 2015)	Mar-05	Mars 22 (i 2011)
Tidligste søk Abib funnet	Mars 08 (i 2005)	Mar-22	April 04 (i 2000)
Nymåne etter Abib	Mars 12 (i 2005)	Mar-27	April 10 (i 2016)

Har du noen gang lurt på om Bibelen refererer til eller presenterer en slags kalender? Hvilken syklus styrte de religiøse aktivitetene til Guds folk? Hvordan ble tidsenhetene bestemt og målt? Skriften viser blant annet til måneder, dager og år. Når begynner året ifølge Guds ord? Begynner det i henhold til vår kalender? Hva bestemmer dets begynnelse og slutt? Hva bestemmer dets begynnelse og slutt? Hva forteller de bibelske bevisene oss?

